

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью Йорк, Четвер, 3-го Жовтня 1907. Число 40.

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, October 3, 1907. No. 40

ДО ВІДОМОСТИ

всім гр.-кат. Священникам Сполучених Держав Північної Америки.

Сим запрошуємо все гр.-кат. Духовенство на
..... КОНВЕНЦІЮ котра відбуде ся дня 15. і 16. октября 1907 в Нью Йорку при церкві св. Георгія Е. 20 Street після слідуоюї програми:

I. Дня 15. октября.

1. О год. 8. рано Архієрейська Служба Божя.

2. О год. 10. рано перше засіданє до год. 1. пополудни.

3. Від год. 3—6 пополудни друге засіданє.

4. Від год. 8—10 вечером третє засіданє.

Слідуоюїо дня той самий порядок.

II. Предмет нарад слідуоїх:

1. Усталене-границь існуючих парохій.

2. Організація парохій нових.

3. Забезпеченє священників на старість або на случай немочи.

4. Поділ всіх церквей на деканати.

5. Поділ парохій на класи.

6. Місійні священники і місійні каплиці.

7. Школи парохійальні, учебники руско-американські і катехизми руско-американські.

8. Школи для дяків.

9. Унормованє пенсій і треб в ділах Сполучених Державах.

10. Дім сиротинський і убогих.

11. Монахині і захоронки для дітей.

12. Резиденція, катедра. Семинар американський руско-духовний.

13. Вибір комітету для уложєня:

а) Історії рускої Церкви в Америці.

б) Шематизму на рік 1908 (Спис церквей, душ гр.-кат. фамилій: самотних (хлопці, дівчата, діти, соломяні вдівці) шкіл, маєтків церковних, дякоучителів, народних організацій, братств, товариств і других культурних інституцій — рівнож спосіб заробкованя).

14. Матеріальне забезпеченє гр.-кат. Епископа.

South Fork, Pa. 28. септ. 1907.

† Сотер, Епископ.

ДО ВІДОМОСТИ

всім Делегатам гр.-кат. громад церковних в Сполучених Державах.

Кожда гр.-кат. парохія зовляє вислати з матерної церкви 2 делегатів а з дочерної одного делегата на

МІТИНГ ДУХОВНИЙ

четрий відбуде ся дня 17. і 18. октября 1907 в Нью Йорку при церкві св. Георгія Е. 20 Street в слідуоїм порядку:

I. Дня 17. октября.

1. О год. 8. рано Архієрейська Служба Божя.

2. О год. 10. рано перше засіданє до год. 1. пополудни.

3. Від год. 3—6 пополудни друге засіданє.

4. Від год. 8—10 вечером третє засіданє.

Слідуоюїо дня той самий порядок.

II. Предмет нарад слідуоїх:

1. Церкви записані і незаписані.

2. Релігійне вихованє дітей, вище їх образованє і фонд шкільний стипендійний.

3. Удержанє Епископа.

4. Катедра, резиденція, Семинар духовний руско-американський.

5. Школи парохійальні.

6. Дім сиротинський для убогих і калік.

7. Монахині і захоронки для дітей.

8. Школи для дяків.

9. Будова нових церквей лишє за позволенєм Епископа.

10. Неуправленє колектованє в місцевій парохії на всякі цілі.

11. Клевети по газетах.

12. Рускі організації.

13. Право ситизєнства.

Кожний священник дотичної парохії має дня 6. октября оголосити мітинг парохійальний на слідуоїм неділю, на котрім то мітингу громада церковна вибере двох або одного делегата після того, чи належить до матерної чи дочерної церкви. Кожний делегат дістане повномочіє заосмотрє парохійальною печатю і підписом священника, головного куратора і секретаря. Без такого повномочія не має вступу на духовний мітинг.

South Fork, Pa. 28. септ. 1907.

† Сотер, Епископ.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Жовтень.

3	Ч.	Евстахія, Татіян.
4	П.	Кондрата.
5	С.	Фокі, Іоанн пр.
6	Н.	15. † Зан. Іоанн Х.
7	П.	Такіл пер.
8	В.	Евфровда, Паф.
9	С.	† Іоанн Богосл.

— В Шікаго, дзєвникар Park

Brownе колисьто в ночи зістав збудений зі сну незвичайним шелестом та побачив зі страхом,

що коло його ліжка стоїть якийсь чоловік з виміреном на нього револьвером. Дзєвникар

вскочив з ліжка і втік на другий поверх де мешкало 10 студентів. Сі на крик збігли ся до

одної кімнати. Однак розбійник

вскорі з'явив ся тут і зовсім не зважаючи на число, вимірив

револьвер і зажадав грошей. На такий аргумент студенти

одн за другим підходили до нього і складали йому усі свої

гроші. Зібравши в сей спосіб 50 дол. розбішак найспокій-

ніше відійшов.

— До публичних шкіл в Нью

Йорку записало ся в тім році 637,397 учеників, се є о 20,000

більше, як попередного року. По причині браму місяця 68,640

учеників побирає науку лишє через частє дня в сей спосіб,

що пару годин одна частє ді-

тей відходить домі, а на їх місце приходять другі.

— Політичні амбіції губерна-

тора Hughesа ма дають спокій-но спати деяким високопостав-

лєним людям в Вашингтоні. Д. Hughes конечно хоче „детіти“

на президента — а се зовсім не є після плянів д. Рузвельта,

який — як звісно підпярє Тафта, чи Corteyou (а може навіть і самого себе). В виду того з

припоручєня Рузвельта приїхав до Нью Йорку Corteyou і відбу-

тутешніми політвєами. Від сьох хвилі они починають голосити, що Hughes не є пожаданям кандидатом, позаяк симпатизує за мєого з тростями.

— В місті. Шікаго. розпочав свої обряди девятий аїзд союз апікарів: „The National Association of Retail Druggist“. Народи потревають цілий тиждєнь.

— Нью Йорські тунелі. Тунель Belmont-а під рікою Іет Ривєр є вже ціковито готовий. Він належить до трамвайової компанії Метрополітен. Починає ся при 42 улиці в Нью Йорку і до-

ходить до міста Лонг Айленд на острові тої самої назви. Другий

тунель „rapid transit“ ідуций від „Battery“ до Брукліна є у-

же також на унічєню; лишє в деяких місцях, де показав ся за-

слабій, поправляють його. Третий тунель, що має получити

Нью-Йорк з островом Лонг Айленд будє Пенсильванійська же-

лєзниця. Сей тунель почато будувати найкорше, однак будє

покінчений доперва за два роки. Крім сїх будують єще один з

Нью Йорку до Джєрзи Сіті.

— Напад на кардинала. В

Болтімор, Ід., прислупив колісьто на улиці до кардинала

Гіббонса якийсь обдерзак і по-

просив милостині. Кардинал від-

мовив, позаяк вигляд просячого

видав ся йому підозрілий; тоді

сей кинув ся на кардинала і

почав його торгати і трясти

ним. Кард. Гіббонс є старший

чоловік та тищить ся великою

популярністю, тому не потре-

бував кликати поміч, бо про-

хожі кинули ся на напасника і

хто зна, що-б було ся з ним

стало, як би не поліція, яка

скоро з'явила ся і вирвала його

з рук немилосерно бучої його

товпи.

— Ворожба соціаліста. На не-

давнім соціалістичнім зїзді в

Штутгарті виступив одєн з ав-

стральських делегатів, Кремер і

чванячись, що має дар влучного

ворожєня, виворожив соціалі-

стови дивну будучність. Кремер

заявив, що в 1910. р. вибухне єв-

ропейська війна, в якій Англія

соромно провалить ся. В Ав-

стралії заведуть в тім році со-

ціалістичну комууну. В 1912. р. та-

ка сама комуна настане в Аме-

риці по великим військовим бун-

то користують ся вони ще кількома міноносцями, забораними в Порт-Артурі. Всі є тої думки, що воєнні кораблі можна бу-

випітити, а не віддавати Япан-

цям. Винні за се, окрім Стєсїя,

є і ті моряки, які не повинні

були віддавати їх Япанцям

— Самостійна губернія „Зем-

ска. Російське міністерствє в-

нутрішних справ виробило вже

остаточний законопроект про

відокремлєнє Холмщини від Поль-

щі, зробивши з неї особну гу-

бернію. В склад сеї нової губер-

нії вйдуть повіти: більський, ча-

стинський, константинівський, ра-

дильський, влодавський, сїдлец-

кий і потім брушівський і ча-

стинський, любартівський, хол-

мський, красноставський, замост-

ський, товмачівський і білгосай-

ський люблінської губернії. Вся

Холмщина будє поділена на 6

повітів. Людність сеї нової кра-

їни доходить до 758,000 душ.

Підлягати ме вона кївському,

подільському і волинському ге-

нерал-губернаторови, а що до

воєнного становияча — варшав-

ському військовому округови.

— Баллоном з Англії до Ро-

сії. Лондонський дзєвник Daily

Graphic укладає прогулку

баллоном з Англії до Росії, аби

осигнути рекорд найдовшої воз-

душної подорожї і, розуміє ся,

рекламу для газети. Балон вїде,

чи там вилетить, в сім місяці

при відповіднім вітрі у всхіднім

напрямі і будє летїти як най-

довше зможе. В човні баллона

засядуть: Т. Таннер, ако про-

відник, Авг. Гордон і репортер

Daily Graphic, Кароль Турнер.

П. Турнер будє посилати сво-

му дзєвникови звісти з подорожї

ЗВІТ ЖЕРТВ ПОЛУЧЕНИХ НА ПРИВИТАНЄ ВПРЕОСВ. ЕПИСКОПА.

I. Дохід:

1. Жертвовано і получено 1678.45.

2. Від зложени хв банку гро-

ший 3.61.

Разом 1682.06.

II. Розхід:

1. За галю в Pittsburg на мі-

тинг 10.00.

2. За кімнату для нарад Комі-

тету в Union Square Hotel, New

York 6.00.

3. За печатанє тикєтєв 6.00.

4. За друкованє циркулярів і

портретів Епископа в „Свободі“

і „Ам. Руск. Вістнику“ 20.00.

5. Extra бовт на 8 годин і те-

леграфіи 68.00.

6. Адвокатови п. Шіпманови:

на просьбу для вихропотаня е-

кстра бовта, на пораду з чинов-

камп, за перевіз пакетів Епи-

скопа і другі дрібні видатки в

справі привитаня 50.00.

7. При привитаню 7 керичів

81.00.

8. Керичі для Епископа до

церкви і з церкви 15.00.

9. Тикєти на банкет в чєстї

Епископа, секретар, п. Шіпман

дієта 30.50.

10. Extra видатки (напїткї

і цїгара для всіх 89 осіб на бан-

кеті) 117.15.

11. Гонорар послугуючим 17

кельнерам на банкеті 30.00.

12. Епископови віддано готів-

кою 1200.00.

Разом 1633.65.

Balance:

I. Дохід.....1682.06

II. Розхід.....1633.65

Позістає.....48.41

Сю решту зложено в банку я-

ку віддасть ся рівнож Впреосв.

Епископови.

Дано в Нью Йорку 5. сеп. 1907.

о. Корнелій Лавришин, пред.

Нью Кєнсінгтон, Па., бр. св.

Володимира, від. 158.

подає до загальної відомости,

що пїврічний мітинг відбудє ся

дня 13-го октября с. р. Початок

о першій год. по полудни. Яви-

ти ся має кожний члєн без ви-

їмки. Неявивши ся члєн за-

платить 50 цнт., урядник \$1.00

кари. В місяцю октобрі при-

ймає ся нових ч

Вражіня з подорожи.

— Отже пов. читачі, я знова що йно з подорожи.

— Там до дідька! — того, то уже носить раз! — подумують деякі з наших шанов. читачів. Місця піде не загріє, хочби кіт плакав...

— Га, годі! шанов. читачі. Чим горщик з нового накіпів, тим буде і на старість і т. д. Але послідна подорож, не конечно була по моїй волі, однак що поради з авторитетом таким, як є гол. уряд „Р. Н. Союзу“?

— Приїжджай якийсь сину на річне засідане „Союзу“, пише мені рекордовий головн. секретар, бо если неприємно, то як достану ти в свої жовнірські руки, то буде тобі тепло! — хіба, щобись на очі непоказав ся мені!...

— Га, ну, мое серденько — передімною знова подорож, говорю як могу найлагідніше до жінки, котра подала мені сього листа.

— Аж коза нашої сусідки вмісто рогами і вухами, буде хвостом ходити у перед тоді ти будеш їздити... відрубав з місця, почервонівши по вушка мій „гуднес“.

— Кепсько, коли ся справа від першого взяла такий оборот, подумав я собі.

— Алеж ангелику! — почав я пересмадовати мому „гуднесови“ — се прецінь річ поважна і серйозна, а не звичайна сама собі будь яка поїздка, се, вважаеш прецінь „Союз“, то е... ну...

„I dont care! — хоть би то був не тільки оден, а десять союзів, не поїдеш і баста!.. відповів певний себе мій „гуднес“, і щоб нагляднійше доказати мені, що сам разом „на його станес“ перекрутив триумфуючо ключ у дверях, виняв поспішно і сховав до кишені... „Маеш бабо плячок! з подорожею до Trenton“... подумав я собі. Але щоб хотай знати, о що тій пелехатій цмї ходять? „Не поїдеш, і баста!“ Що тут робитоньки? Ізати без відома „гуднеса“, значилоб то саме що при повороті непоказуватись йому пару днів „на очі“, а на се я немав найменшої охоти... Не їхати знова, ще гірше, бо если вже не від гол. секретарів, то від гол. Духовного Отця можна сподіватись порядного натертя вух... А Ансопія звідси не далеко. Віда не спить... Що тут ділати?!

„Ти собі думаеш, що я така дурна, що і дальше позволю себе ошукувати?“ Замітив по хвилиці мій „гуднес“, розсівшись „поважно“ у кріслі. Думаеш, що я незнаю нічо? або не бачу, що ти зі мною вирабляєш? — продовжав дальше мій ангелик. „Пожда! пообриваю я раз ті твої крильця, бо ти мені голубчику за богато вже зачинаеш ними тріпати... Пожди...“

— Що? як? питаю, незнаючи до чого властиво „гуднес“ стремить.

„Що, і як? Почекай, зараз тобі покажу, відрубав мій ангелик, і при тих словах підсунув мені 36 ч. нашої „Свободи“.

„Що то єсть? поспитала жінка,

Ну щож би, „Свобода“! відповідаю.

Та як? А хто там писав „про гандльоване тілом“ в Бостон, га?

Дурниці, відповідаю, зауважавши, що мій ангелик при послідних словах знова спалахнув.

Дурниці?.. Почекай!.. Я тобі сього не дарую!.. Розумієш? І при тих словах мій „гуднес“ кинувши мені „Свободу“ під ніс пішов до другої кімнати, а я лишив ся сам. — Фі! подумав я собі. „Немала баба біди, та купила собі пороса“... а я статю з Бостон! Бог покарав з дописями, чи що?.. Що тут робити? Що тут ділати тепер? Але добре мені так! міг не писати подібних дурниць... Ну але як тут вилізти з тої халепи?..

Нараз, щаслива гадка навинулась мені до голови. Вмісто звичайних в ваких случаях копліментів, відхилив певний себе двері від компати, в котрій находилась жінка, і кажу:

А подай мені ангелику скоро чистий ковнірець і зрабаву...

Казалам тобі раз, що не поїдеш нігде і конець!.. відрубав знова мій „ангелик“ споглядаючи на мене з під лоба.

Алеж мені ані снить ся їхати денебудь! відповідаю незбитий, як то кажуть з пантелику.

То пощо тобі треба ковнірця і краватки?..

Йду на „телефон офіс“ відповідаю.

„А то знова по що?“

Буду телефонував до Ансонії.

Зачим? До кого? питає здивований „гуднес“.

До гол. Отця Духовного „Союзу“.

— А тобі знова яке діло днес до гол. От. Духовного?

— Буду сповідати ся...

— Мій „гуднес“ розлютив широко очі. Як? що?

ти? питає вкінці..

— Так єсть, я, обмерзло мені вже таке жите..

відповідаю спокійно.

— Невжеж?.. поспитала моя половиця приглядаючись мені з „під ока“.

— Без сумніву! хочу вже раз поправити ся... замічую з натиском...

— Ну і щож? питає мене жінка, якимсь зворуше ним голосом.

— Щож би поїду хіба до о. Макара, тай вже... По такий заяві мій „гуднес“ не тільки що неробив мені уже дальших перепон, в їзді але пожелавши мені як найщасливішої подорожи, відпровадив в додатку еще до трамваю... і за хвилику я уже в „вагоні“ мчав в сторону Нью Йорку. От що подумав я собі, усадовившись вигідно в „Smoke kar“ з папіроскою в зубах. Хіба мозговиця від паради, на карку? треба так робити, щоб „вовк був ситий і вівця ціла“ тай тільки.

— День девятого септ, с. р. був кразний, прекрасний. А може се мені лиш так видавало ся? Вирочім, що мене міг тоді обходити день, який він там і не бувби!

— Я знав тільки що їду „треном“ до Нью Йорку, а з відтам перевезусь „бовтом“ через ріку Hudson до Jersey City, а опісля помчу треном знова десь гень аж під конець світа, то є: до Trenton N. J.

Потяг, котрим мене везли до Нью Йорку, кресав несогірше. Так звн. „смок кар“ був майже пустий. Усього п'ять підатунцілих Американців, помежи котрими оден якийсь „чорнюх“ граючи в карти з другим, так верещав і валив кулаками об столик прибиваючи „кікса“, що аж шибі дзеньчали в вагоні. Не дочекав-бись ти смолюху з твоїми „жіксами“! подумав я собі.

Напротив моєї лавки, по другій стороні вагону, сидів собі якийсь „джентелмен“, з випученим, майже поганим животиком котрий йому при кождім сильнішим страшенню вагона хитавсь, й колисавь на усіх сторонах, мов надутий капшук...

— Черевач сидів з розтягненими ногами на другу лавку, на котрій в кутику зігнуто в двійку сиділо знова якесь індивідуум. З його фізономії, а властиво з його орлиного носа, й коротко підстриженої бороди, безперечно читавсь „Жид“.

— Приглядаючись тій незвичайній групі, мимо твоєї волі брала тебе охота гукнути на ціле горло: „А ну по Мортку, вгочи по ще з одну блмбу з ської бочівки“!..

— З виголеного гладенько мов гарбуз „ящика“, у череватого „джентелмена“, біла якась амерйцька добродушність, і вдоволене з самого себе. Розпершись байдужно черевач у лавці, тьмив безнастанно локте-в „цигаро“, дмухаючи терпкий дим, під самісенький ніс свого товариша, котрий знова вертів ся, сплював на усіх сторонах, покашлював, однак сидів мов прикований до лавки, і глядів якимсь ненависним зором на свого противника. Якого дїтька яб тамки сидів? й позваляв з себе кепкувати, подумав я собі, зауваживши, що череватий „джентелмен“ прижмуривши одно око значучо до мене, пускав дальше дим під бороду нетерпеливого „єрусалимського шляхтича“...

— Жид мабуть зрозумів мої гадки, понеже якось розпучливо скинув ноги черевача зі своєї лавки, і позбавивши свої манатки, поклав їх без жадної жемани біля мене, а сам кинувши мені звичайне америкке „Allo!“ поспитав ламаючо англиччиною, чи позволю йому біля себе сісти... Sure! відповідаю, сїдай Мошку, побалакаємо хоть об-чим, бо самому мені вже троха нудно, додав я по руськи, рад, що трапляєть ся нагода, хочби й на жидівського товариша. Жид проширив до мене свої зуби, помежи котрими світіла погана, погана, жидівська „фіртка“, кивнув раз і другий своєю маленькою головою, але не сїдав.

— Ну чого стоїш, нерозумієш по руски Мошку? поспитав я Жид.

— „Ні чого би я не потребував розуміти по руски? стягнувши раменами, відповів Жид.

— Та чому не сїдаєш? я прецінь не буду тобі так диміти під ніс, як тамтой джентелмен... замітив я недбало.

„Е-б! просичав крізь фіртку Жид“. „Е, він, щоби на него нещастя, куриє, і дмухав паскідний дима, під мого носа аж мало я собі незадушив... Щоби на него холера на кишки! той розбійник“...

— Та якого чорта ти там сидів, а не відсунув ся де небудь?, поспитав я сьміючись у Жид.

„Ну? чого я потребував засунутись?“ просичав Жид. „Хіба я незаплатив тикета як і вун?.. щоби йому колька смертельного в самого того великий живота! той гунцвот“... клав худий Мошка.

„Я виділо, калічав дальше Жид, як вун той розбійник шварц юр би на него сьміяло ся, аж йому той великий живота рушав ся як мені кашля душило... А коли я хотів виходити на другого лавка, то вун, щоби йому холере начало, положив свого грубі ного на мого лавка, щоби я невиходив... і куриє фу! фу! і фу під мого носа... То є а гройсе якийсь

лайдака!.. же би йому грома залупнуло!.. проклинав дальше Жид...“

Я прямо клав ся від сьміху. От, думав я собі, та-ба сам Бог віслав тебе мені ниньки на зустріч, бо требаб було хіба занудитись самому в трені.

— А куда тобі дорога Мошку? поспитав я жиди в кінці, зауважавши, що Жид якось по вилуценню своїх аргументів посоловів і замовк.

— „На Нью Йорка“! відповів Мошко очевидно ще злий, бо якось з „під ока“ глипав своїми банькани в сторону грубого „джентелмена“.

— В таких разі, щасливої подорожи тобі жичу Мошку! бо я їду до Нью Йорку, замітив я весело, закуривши папіроску.

— „Ну, то що?“ відповів сухо Жид.

— Хіба на Нью Йорка, а до Нью Йорку, то не веього одно?!

— Белиб „до“ і „на“ було веьо одно, то ти Мошку бувбись твоею Рухлею, а твоя Рухля була б тобою... важартовав я з Жид.

— Жид махнув байдужно рукою, й насадив сильніше капелюх аж на самі вуха.

— „А хіба пан знає мого Рухля?“ поспитав в кінці, приглядаючись мені з якимсь недовірем... Ні, не знаю, але в кождім разі мусить то бути собі порядна жінка... відповів я, знаючи в досьвіді, що жиди дуже люблять, если хвалить ся їхні половиці!..

— „Я, мого Рухля фанін!“.. зачав молотити знова Жид. „Воно таке велике, такого грубий що о-й-ой! якого вона фаніного жінка“... А якого вона має великого живіт!.. то о-й-ой! більшого, як той злодій, що там лежить... щоби йому нещасте залупнуло!.. й тут Жид всказав знова вічми на грубого черевача.

— Чи так? поспитав а заходачись від сьміху. То тобі Мошку мабуть весело проживаєсь з твоею Рухлею — га?

„Чого мені має важівати ся! коли мого Рухлі в старого, руского края, а я самого в Америка вже чотири рока!.. перекрутив знова єрусалимський шляхтич.

— В таких разі, чому не спровадиш єї сюди? „Я хотіло йому тут запровадити... але воно перестрашив ся шіф, і не хотіло тут приходити... і то був поскідний інтерес“ говорив Мошко.

— „Але воно, того мого Рухля, тепер уж приїхав на правду... Бо я їму написав листа сьо як воно мені не приїхав, то я собі буду вженив з другого жінка... Але я лише так зациганив, докінчив Жид.

— Ну і щож дальше? поспитав я зацікавлений сьєю жидівською історією.

— „Ну що би мало бутп дальше?“ відповів Жид.

— „Рухля вже приїхало, і чекає на мені в Нью Йорка... і я їхаю по него, бо вона троха хоре, приїхало, забери мого жінка до Гатфорда, й буду гіт“!.. закінчив Мошко, проширивши до мене свої зуби. Так, так Мошку, забери Рухлю домів і „Сгова вітцїв ваших“ розмножить тоді Ізраеля, „як піску в морі, і зьвізд на небі“... Але ти пращай Мошку, бо ми здаєсь уже в Нью Йорку, додав я, бо дійсно находилисьмо ся вже на Нью Йоркому двірці.

Першого дня, по сій моїй подорожи, ожидав я знова в Нью Йорку на так звн. „Бостон Експрес“, котрий за одним розмахом мав кинути мене аж до самого Springfield Mass...

— Вдрапавшись з валізкою, на оден з послідних вагонів, почавем з трудом перетискатись помежи публикою, від котрої аж кишило в вагонах. Дотер я нарешті до „смоке-ра“, де на велике мое зачудоване, найшовем знова знакового Мошка.

Сидів в кутику, якийсь скурчений з своїми манатками припавши пороком, з якоюсь байдужністю на все те, що діялось вкруг нього. Лишень його чорні маленькі очі, горіли якимсь надзвичайним вогнем.

— То ти тут Мошку? А Рухля де, не приїхала ще? Поспитав я Жид, подавши йому руку.

Вмісто відповіди, Жид стрепенувсь, закрив очі своїми худими руками, і вибухнув одним спазматичним плачем...

Я станув мов вкопаний, приглядаючись мовчям тим несподіваним мені вражіням.

— Що стало ся Мошку? поспитав я вкінці зі співчутем. Але Жид все ще плакав...

— Та отям же ся! Що з тобою? Чижиби твоя Рухля, Боже борони, вмерла? питав я Жид, торкаючи його за руку.

— „Е, що стало ся“! протормосив вкінці Жид. „Та знаєте ви що вона зробила? Та вона приїхала, але привезла з собою якогось малого бахора! „Я видів, казав, дальше Мошко, як давала йому заги“...“

— Ну, і щож? поспитав я.

— „Та хіба я дурний, щоби чужі бахори мав при-нимати? най єї нещасте“!.. Заклав Жид, і очі його знов загоріли давним вогнем.

Так, так Мошку, маеш рацію... усюди жінки одна-кі... Або ліпше-б сказати ми усі, без ріжниці віри, і пола не все еще єсьмо людьми... сказав я, стиснувши сильно Жидови руку.

Звідки взяли ся і що значать назви „Русь“ „Україна“?

(Дальше.)

Прихід Монголів неоднаково поділав на різні частини стародавньої, княжої Русі. Полуднево-руські князівства (над Дніпром, Дністром і їх допливами, т. е. на землях нинішньої Русі-України) вістали майже цілком знищені, бо се був край малолісний, степовий та відкритий до чорноморських, травистих степів, на яких розбрили ся Татари. Лише в більше залісеній Галичині держало ся ще сак-так галицько-руське князівство. Північно-західні, рускі князівства (нинішня Білорусь) у безконечних багнах і пущах лісових над ріками Припетею, Двиною і Німаном, щей до того засло-нені з полудневого сходу від Татар Русію-Україною, не зазнали татарського лиха цілком. — А північно-руські князівства (нинішня Московщина) зазнали біди лише в частині, при перших приходах Татарів. Перша туча Моголів захопила північно-руські князівства т. е. північну Московщину лише боком, бо головна монгольська сила звалила ся на південно-руські князівства (т. е. на Русь Україну).

Тай опісля цілком инше було відношене Татарів до північно-руських князів, а инше до південно-руських земель. Ті Татари, що осіли над рікою Волгою, в суєдстві Московщини (зараз на схід від Москалів), скоро покинули скотоводський, степовий спосіб життя і свою давню воєнність, бо в тамтих доволі лісних сторонах не було просторих травистих степів та треба було брати ся за управу рілі. Хани (царі) тамтих Татарів, що мали свою столицю в місті Казані над середньою Волгою, панували вправді над північно-руськими (московсько-суздальськими) князями, але не нищили їх землі. Між Московщиною а казанськими мирними Татарами зацвіла торгівля і взаїмні сусідські зносини, через які предки Москалів чимало переймали від Татарів в мові, одежі, звичаях, родиннім життю, в крові і в державнім ладі.

Ось-так жила Московщина сотки літ у мирних, підданських відносинах до казанських Татарів — тоді, коли південно-руські землі (Русь-Україна) вели з чорноморсько-кримськими Татарами борбу нажити і смерті.

Чорноморсько-кримські Татари, що осіли на полудне від Русі-України, у степах над Чорним Морем і на півострові Крим, не залишили свого кочового і воєнного життя. Навпаки! Розлогі і трависті, чорноморські степи піддержували у них скотоводське, кочуюче життя, а воєнність кримських Татарів зросла навіть через се, що в 15 століттю вони підпали під зверхню владу турецького султана і при-стали на могамеданську ві-

ру. Турки, і загалом Могамеданці, потребували бо-гачко невільників, невільниць та яничарів. От і Татари з Криму нападали річково на Русь Україну, нищили її, рабували, а лю-дей брали в полон та про-давали через Чорне Море в турецько-могамеданські землі аб, алягли турецько-мусульманові дань нашими-людьми-невільниками. Че-рез се південно-руські землі (т. е. наша Русь Україна) були через кількисот літ у вічній війні з Татарвою, що ослаблювало нашу країну, нищило добробут наших предків, здержувало розвій нашої культури та підор-вало наше державне житє.

Ось так, зараз по при-ході Татарів до східної Евро-пи, починають зарисовувати ся ясно згадані три групи „руських“ земель: північно-руська (московська), західно-північно-руська (білоруська) та південно-руська (українська). Значають народ-жувати ся три народности „руські“: московська, білоруська і українська. Родять ся ті три особні народи в той спосіб, що дрібні і численні князівства „руські“, розкинені на величезній просторі східної Европи, починають гурту-вати ся довкола трьох осіб-них осередків (центрів). Тими осередками були: на півночі князівство московське, його столиця місто Москва; на полудне кня-зівство Галичина з містом Львів, а (коли Галичину надто присіли Ляхи) Укра-їна з містом Київ; на пів-нічній заході (на Білорусі) князівство Полоцьк, а опісля князівство литовське з мі-стами Полоцьком та Виль-ною. Вже навіть перед приходом Татарів можна по трохи помітити ті три групи, і південно-руські землі, над Дністром, Ся-ном, Вугом і Дніпром гур-тують ся по трохи (по-зиченню Києва Андрієм Боголюбським) коло Галича; білоруські князівства три-мають ся якось особняком та лучать ся довкола По-лоцька і сватають ся з су-сідною (від заходу) Лит-вою, а північно-руські кня-зівства, над Окою, Волгою, і рікою Москвою, гурту-ють ся зразу довкола Суз-даля, а опісля около Мо-скви. Вже й тоді замічає ся різниця в мові тих трьох „руських“ груп: хоч по всіх „руських“ землях писано одною церковною, староболгарською (отже чу-жою!) мовою, однак тодіш-ні „руські“ письменні лю-де починають примішувати до сеї книжної мови і свої народні слова та народні форми (види слів): півден-но-руські письменники до-мішують слова і форми зі свого, рідного, українсько-руського азику; білорускі зі свого, а московські знов зі свого. Значають твори-ти ся три особні церковно-книжні, літературні мови: на Русі-Україні инша, на Білорусі инша, а в Мос-ковщині знов инша. Пен-їх був спільний, хоч і чу-

жий — староболгарський, але національно їх трема відмінними народними мо-вами: галицько-українською, білорускою та московською. По приході Татарів різни-ця тих трьох груп стає — як сказано — цілком ясною, бо приход Татарів пхнув ті три групи на три різні історичні пляхи, через що кожда з тих трьох груп стала розвивати ся особно серед окремих відносин.

„Руські“ князівства на півночі, наслідком сусід-ства казанських Татарів, зложили ся поволі в одно сильне, московське царство. Діяло ся се в той спосіб, що „руські“ князі із міста Москви, вдаючи перед ка-занськими ханами дуже вірних підданих ханських, використовували неласку ханів супротив инших пів-нічно-руських князів (з Му-рома, Рязаня, Володимира над Клязною, Тверю, Ко-стромі і т. д.), аби при-помочи казанських ханів загортати в свої руки всі сусідні князі „уділи“. Та-ким способом всі північно-руські князівства опинили ся поволі в руках князів з Москви і в той спосіб повстала московська держа-ва. Від тепер починає ся правдива історія москов-ського народу (не лише московських князів), бо московські князі, згорнувши в своїх руках всі північно-руські землі, задумали ви-зволити ся від зверхности казанських Татарів при-помочи своїх підданих. І на-селене московської дер-жави радо пішло за покля-ком московських князів во-ювати казанських Татарів, бо тим способом звільняло ся воно від тяжкого „яр-лику“. (дани), яку мусіло платити ханові, а до того у богатих казанських Та-тар було подостатком добра для воєнного рабунку. По-кількадесят-літніх війних московські князі поборолі вкінці казанських Татарів і завоювали Казань, а самі прозвали ся „царями“ т. е. прняли той сам титул, яким вої передше титу-лювали казанських ханів. В тих-то війнах з казанськи-ми Татарами населене пів-нічно-руських земель впер-ве почуло єдність своїх, власних, народних інтере-сів і так зродив ся москов-ський, народний дух і мос-ковська народність. Від столиці Москви провала-ла ся та земля Московщиною, а населене її Москалями, Москвитянами, „московськи-ми людьми“. Попри се од-нак не згубила в них і стара, династична, княжа назва „руські люди“, а ча-сто вживала ся назва „цар-ські люди“.

(Дальше буде).

Лист до редактора „Поступа“.

Госпадин Редактор:

Вибачайте, що я довго не відповідав вам на вашу дурну брехню в „Поступі“. Причина сьому та, що та-кого „добра“ як ваш „По-ступ“ трудно дістати, бо

лі люди, до яких ви при-силаєте своє сьміте дарем-не, викидають його на сьмітник або в якесь дру-ге відповідне для него міс-це. (Приміром water closet).

Але позаяк мені в руки попало ся одно число ва-шого „Задофанця“, напов-нене брехливою лайкою, то я тепер можу трохи по-балакати з вами, але, ви-бачайте, не довго.

Се є цілком зрозуміло і вот через що: я єсмь про-стий смертний чоловік і в своїм мисленю керую ся загально-людськими зако-нами логіки (як не зна-єте значіння остатнього сло-ва, то вибачайте а ласки своєї), а для вас єї закони, очевидячки, не існують. Ви, певно, зросли у якійсь такій країні, де мислять зовсім инакше, як усі лю-ди, а може у вас в голові нема цілком тої матерії, до-якої прикладають ся зако-ни логіки? Й то можли-во! А що ви не кермуєтесь загально-людськими зако-нами логіки, а се пока-жу на примірах. Люди ка-жуть, що ваша „нібито“ часопис є „Задофанцем“, а ви називаєте єї „Посту-пом“; люди кажуть, що ва-ша мова є „тарабарщиною“, а ви називаєте єї рускаї; надрукували в своїй „ніби-то“ часописі, існю, зком-поновану російськими ре-волюціонерами й запевняли людий, що ся пісня є зло-жена задофанцями кацапами в Галичині; ви не видите ніякої різниці між понятя-ми: мова і правопис й ужи-ваєте як попале одно сло-во замість другого. Ще більше привів би прикла-дів вашої нелюдської логі-ки, але, як то кажуть: шкода часу і атласу“.

Друга причина, яка не-решкоджує мені довго ба-лакати з вами, є така: бою ся розгнівати читачів „Сво-боди“, бо змістати в „Сво-боді“ полеміку з часопи-сею, то є природна річ, але богато займати ся таким, вибачайте, сьмітем, як „По-ступ“, то низче вартости часописи, й читачі мо-жуть сим образити ся. Бо взяти кавалок паперу й начинити його усякою безладною й брехливою бабраниною — це не зна-чить єще видавати часопис!

Розумні люди, певно, аж за боки ся хапають, так сьміють ся, що й „Задофа-ний Поступ“ вважає себе за часопис.

Третя причина, по якій я не можу дуже довго го-ворити з вами, є та, що мені є дуже неприємно го-ворити зі зрадником свого народу та своєї мови.

Ви ж родом є Украї-нець, ваші батьки говори-ли на українській мові, сьєю мовою говорили й го-ворите ви самі, сьєю мо-вою говорить нарід, до-якого ви належите по ро-дженню — і ви глузуєте з тої мови, ви погорджуєте нею, насмїхаєтесь з неї. Ви вважаєте єї за хлопську, бо самі зробились єя ду-же великим паном! Аж гід-ко читати ваші глузованя

з усього рідного, і к би дуже дивую, як у вас ви-старчить стільки нахабства, щ б називати себе заступ-ником того народу, котро-го ви презираєте. Ні від-москалів, ні від самих за-взятих москвіфілів в Росії я не чув такого глуз-вання з української мови, бо й москалі й москвофіли пова-жають наше письменство, а наші пісні придбали собі скрізь в Росії великої сла-ви.

Й що то, справді, є ва-мова, якої ви уживаєте в своїй „нібито“, часописі? Який нарід говорить на єї мові? Правда, я чув, що ся мова називає ся якось „та-рабарщиною“ чи що, пс-що то за нарід, що гово-рить на єї „тарабарщині“, — я не знаю. Ви називаєте свою мову „рускаї“, но я не здибав ні одного ру-ського чоловіка, який би говорив так, як ви пишете. Мова вашої „нібито“ часо-писи“ не є московською, бо я добре знаю московську мову й бачу, що ваша мо-ва так подібна до моско-вської, як свиня до коня. Ваша мова не є мовою на-шого народу бо ви сею мо-вою гордуєте й стидаєтесь уживати єї. Може ви від-крили десь досі незнаний сьвітоти остров, мешканці якого (певно чотирорукі) говорять мовою вашої „ні-бито“ часописи“. Треба бу-лоби повідомити сьвіт про-се відкритє.

Жичу вам розповсюдити вашу „нібито“ часопис“ й таким способом хоч трохи допомогти людям, бо кому ви даремно будете приси-лати ваше сьміте, той не-буде мати потреби купува-ти toilet paper.

К. Білик.

Допись.

Woonsocket, R. I.

В посліднім числі москво-фільської „Правди“ поміче-на допись, котра цілком фалшиво описала на-шу паракію, в тій цілі, щоби московська партія і дописоватець міг більше фляків сиродати, як вперед і знищити наші змаганя до заложеня рускої парокії і рускої церкви та здати нас під кнут московський. Заявляємо, що о. Заклян-ський і щирі Русини, вида-чи, що комітет батюшків-ський в Manville, завзяв ся запродати церковцю і віру москалям, бо спроваджував батюшку з Салем Масе., та і всі Русини в нашій околиці пізнались на їх платних підступах та ко-ли наш сьвященник зажа-дав в церкві, що комі-тет мусить признати за-голову церкви Преосв. Е-пископа Сотера і покинути рентовану, зовсім „замалу“ протестантську церкву, та заложивши Братство ви-ставити нову церкву у Woonsocket, як було уже давно ухвалено, то они висказа-ли публично що они мітла-ми виженуть Епископа і Єго сьвященника та зарбу-вали церковну касу. В тій-діавольській цілі, щоби роз-

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і загра-ницею, визначні лікарі уживають

Д-ра Ріхтера Хомбичного

Пейн Експелеру

як средство на Руматизм, Го-стець, Невралгію, Болі грудий і членів.

„Я виклав Дра Ріхтера Хо-мбичного Пейн Експелеру в моїй практиці. Совістно могу сказати, що сей лік втираний приносил значну полєкшту в мускулярних руматизмі, гістіи і невралгії. J. M. Thompson, M. D., 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під наглядом лікарів агідно з остріи німецьким законом. У всіх аптекх по 25 і 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO. 215 Pearl St., New York.

бити нову парокію розкри-чали ся в „Правді“, що отець Заклянський зало-жив Братство щоби роз-бити Общество. Новозало-жене братство є на се, щоб заняти ся будовою церкви у Woonsocket, R. I. і є са-мостійною організацією. Кожному вільно вступити-где єму ся любить. Розу-мієсь, що Братство належа-че до Общества зовсім нед-бало о заложенє церкви і о віру, і сказало, що їм віль-но і протестантського спро-вадити пастора. Ім солю в оці стало се новє Тova-риство і тому они кину-лись як скажені передов-сім на особу нашого сьвя-щенника, щоби єго добру роботу знищити а насідати на свою ласку. Тож якийсь московський хунь настра-шив ся що єго бизнес про-пав, та пустив „брехню“ у сьвіт, та думає, що зами-лить людям очі, віджене нашого сьвященника, та зис-кає костумерів до своєї партії. Не дивуємо ся та-кому підлякови що хоче в мутній воді рибу ло-вити, але дивуємось о. О-бушкевичу, що членів Об-щества провадить як лили в московські сїті. Подаємо се до відомости Нашого Преосв. Епископа, а зна-ючи Єгої сподіємо ся, що наш протест, висланий в цілі оборони вашої цер-ковної громади прискорить висланє комісії, котра ви-криє фалшавих лисів і до-поможе нам заложити цер-ков у Woonsocket, R. I. та отримати свого душпасти-ря.

Парокіяни.

ТАНІ ШИФКАРТИ!

Хто хоче їхати до Краю на-ше дасть ся ошукати несо-вістним агентам, бо тепер шифкарти стабили.

Ціла подорож зі Скрантон до Кракова коштує \$29.60. Ці-ла подорож зі Скрантон до Лібаши коштує \$30.65.

Шифи пероворядні, перехо-дити через море за 9 днів. По близші інформації удайте ся до одинокого руского аген-та на цілий Скрантон під адресу:

ВАСИЛЬ ГРИШНО, 109 South Seventh Ave., Scranton, Pa. 39-42

Dr. Teofil A. Starzynski

ЛІКАР.

Лічать всілякі хороби, жіночі, мужескі і діточі — совістно.

Виліченє, єсли можливе, гва-рантує.

1158

Години урядові: від 8 до 10 рано, від 12 до 3 пополудня, від 7 до 9 вечер.

95, 15th Str. S. S. PITTSBURG, PA.

„SWOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

Published every Thursday at
144 Hudson St., New York, N. Y.Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co.

Anth. Cukrowskyj, editor,

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

видається для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
видається щотижня в Четвер і
коштує:

В Америці на 12 місяців... \$2.00

За стар. крау на 12 місяців \$2.00

В Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба всеру-
хом з гори.Гроші треба посылати в ре-
комендованій листі, або через
експресовий, або поштовою по-
штою order (моні ордер). Money
order, то є картонку, котру дїста-
єте від почтара або агента на
експресовій офісі, пішлить нам,
то без того ми не годні грошей
дїстати.

Адрес:

„SWOBODA“

144 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Кто хоче, щоби его адрес змі-
нили, мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

Якаж погань!

Через дві десятки літ
о нічо іншого не старали
ся гр. к. священники, а за
ними і вірники, лиш про
свій Епископат. Громами і
блискавицями сипали на
росейську-православну міс-
цію явко — а на р. м. ай-
ришів по-тайно — о скіль-
ко се не шкодило їх бізне-
сам. — Вкінці совершаша
ся — Рим іменовав Еписко-
па. Радість велія! А. Р.
Вістник, на першу вість —
радує ся. Особу новоімено-
ваного Епископа підносить
під небеса — хоть ніколи
не чув про особу Еписко-
па. Восторг доходить до су-
перлативів — збирає ся ти-
сячки доларів на привітання
— вітає ся з бенкетами
і парадами, складають ті
надвижки поклін (homagium)
Епископови — а зна-
єте, що тепер они роблять
по чотирох тижнях — по-
буту того Епископа? Они
видають на него найчор-
нішим болотом. Питаю ся
я що се значить? Нічого
іншого лиш підлота! З від-
ки походить та підлота?
Суть два жерела: перше —
Епископ є свідомий Русин
що в понятію Мадаронів не
простимий гріх — Друге —
Епископ не хоче ходити
дорогали Годобая! Але най-
більше характеристичні в
тій цілій початковій трагі-
комедії суть два моменти:
всі ті лицарі пера — безпе-
речно священники не мають
відваги покласти імя свое
під дописами — але зваль-
ють відвічальність на бід-
ного і хорого Жатковича. Те
саме дїє ся і в „Свободі“.
Друге — ті самі лодці, що

при втаню Епископа в Нью-
Йоркській церкві громами си-
пали на рим. кат. теопер-
тим айришам підлежувать
ся. Яка безсоромна під-
лість! А крім того ті всі
статі по мадарекх часопи-
сах? — Не хочете Еписко-
пату для гр. к. зберіть ся
на публичний конгрес зая-
віть, підпишіть ся, скажіть
публично, що Ви переходите
на латинство, або на пра-
вослав'є (Богди вас там при-
муть?) але робіть се з пе-
реконаня чесно а не край-
те ся за плечі других лю-
дей, бо се підло і дуже під-
ло. Епископат для гр. к.
в Америці оснований і ви
що пишете безіменні брех-
ні знаєте дуже добре, що
потреба в будучині великої
праці, щоб організувати
дієспезію і вибити ся рішучо
з під опіки рим. кат. Є-
рархії. Ви се добре знаєте,
але лукавити Вам не зава-
дить. Епископат для гр. к.
в Америці се факт і ви з тим
фактом volens-nolens муси-
те погодити ся. Як ті спра-
ви як та організація буде
выглядати в будучности се
не наша річ, се річ того
Епископа, котрого Ви так
торжественно витали в Нью-
Йорку і Сму складали пок-
лін. Ваша річ мати на
стільки чести щоб підписа-
ти ся під тими пашквілями,
котрими обкидаєте чолові-
ка найбільшої волі і котрий
зробив з себе велику жерт-
ву приймаючи на себе за-
дачу вичистити ту погану
стайню, котру ви за 20 літ
так соромно занечистили.

О. Нестор Дмитрів.

Лист з Старого краю.

(Процес українських студентів у
Відні).

В понеділок дня 2 ве-
ресня с. р. розпочав ся у
Відні процес українських
студентів, обжалованих за
демонстрацію на львівсь-
кім університеті 23 січня
с. р. Акт обжалованя, зре-
дагований польською дер-
жавною прокуратурою у
Львові закидує:

1) Студентам прав Іва-
нови Цяпці, Львови Ціхов-
ському, Миколі Галушцін-
ському, Тарасови Коритов-
ському, Павлови Кратови,
Олексі Левицькому, і Оси-
пови Назарукові, — сту-
дентам філософії, Ярославу
Бабієви, Петрови Бекесе-
вичу, Василеві Гладкому,
Францови Коковському,
Львови Смулці і Іванови
Тиховському, — студентам
медицини Андрієви Діду-
нкови і Йоакимови Кри-
соватову:

а) що дня 23 січня 1907
у Львові ділаючи злосливо
і в змові ушкодили уря-
дження, портрети і інші дви-
жимости на Львівським
університеті;

б) Що того самого дня
ушкодили тяжко на тілі
університетського секрета-
ря Вінаржа. Крім того
прокуратура обжаловала
самого Павла Крата, що а)
дня 33 січня 1907 у Льво-
ві уоружений і з прибра-
нем більше людей впав до
університетських убикацій
і там на майні і добрі уні-

верситетським допустив ся
насилства, б) що дня 23
січня 1907 у Львові в уні-
верситетським будинку, Ста-
ніслави Микальському і
Юзефови Козерацькому на-
чупенем їх на тілі а на-
віть набитем загрозов, що
дня 23 січня 1907 власті
поліційній у Львові подав
фальшиве привизко і місце
свого уродження, г) що дня
4 марта 1907 у Львові
Зигмунта Остофіна з роз-
мислом на тілі ушкодив.
Вкінці закидує прокура-
торія д рова Володимирови
Бачинському, адвокатсько-
му кандидату в Підгай-
дах, що описані вище
під а) і б) злочинні вчинки
вчислених під I до XVI
обжалованих через розказ,
пораду, навчане і похвалу
урядив і з розмислом їх
спричинив.

Загальне число всіх об-
жалованих виносить 17,
іменно 16 студентів уні-
верситету і один Кандидат
адвокатури д р В. Бачин-
ський. Всі вони станули
до розправи особисто, тіль-
ки не станув один Павло
Крат, російський підданий
родом з України, а се тому,
що Росія ждала його ви-
дачі за політичні проступ-
ки, а Австрія, вірна союз-
ниці царя батюшки, була
би його видала і Павло
Крат, ратуючи ся перед
царським стричком, виїхав
до Швейцарії, котра не
видає чужим державам по-
літичних проступників.

Поляки, котрі у Відні і
навіть на цісарським дворі
мають рішавчий вплив,
передчуваючи, що процес
українських студентів роз-
криє перед форум культур-
ного світа, їхні знущання
над безбороним українсь-
ким народом в Галичині,
що з героїв „за нашу і ва-
шу Wolność i braterstwo“
стануть в очах гуманних
людей звичайними оприч-
никами-катами, всіма си-
лами старали ся предста-
вити наших студентів як
звичайних розбійників бан-
дитів. Вся польська преса
з виімкою соціалістичної
від довгого часу подавала
ложні вісті, що ось Укра-
їнці привезуть до Відні
цілий свій арсенал, що
прійдуть на розправу всі
українські послы, щоби
своїми впливами ратувати
ситуацію обжалованих, і
прибравши на себе ролю
поліційних агентів, заохочу-
вала свою суспільність
собливо студентів, щоби
збирали матеріал обтяжа-
ючий українських студен-
тів і їхали свідчити про-
ти них до Відні.

Галицькі Поляки, боячи
ся компромітації, постара-
ли ся в першій мірі о
штучну конструкцію акту
обжалованя і передачі
справи звичайному трибу-
налові, зложеному з судій
фахових, а не горожанам-
судійм присяглим, котрі
власиво були компетентні
сей процес рішати. Ав-
стрійська карна процедура
розрізняє двоякого рода
злочини: 1) (звичайні злочини)
і 2) злочини натури по-
літичної; сі останні без ог-

ляду на висоту кари нале-
жать тільки до лави при-
сяглих з 12 горожан, маю-
чих відповідні кваліфікації
і покликаних жеребом на
сей одноразовий, безплат-
ний уряд. Коли вже на
події в львівським універсе-
теті дивити ся крізь оку-
ляри прокуратора і конче-
но знайти каригідність ді-
лачя українських студен-
тів, то ся демонстрація да-
лаби ся підтягнути § 68
австр. зак. кар. (злочин бун-
ту), котрий до свого заіст-
нованя вимагає упрянованого
насилного оцору біль-
ше лждий, але ніколи не
можна підтягнути під ті §§
під які в інтересі сальвова-
ня польського гонору під-
тягнула львівська прокура-
торія але за се процес ді-
став ся перед урядничий
трибунал, зависимий в мно-
гим від польських міністрів
в Відні.

Розправі проводив рад-
ник д р Вехс, обвиняв про-
куратор д р Люкс, а ушко-
джені портрети польських
„учених“ і поломані лавки
з львівського університету
заступав висловник галиць-
ко польського намісника
Потопького — д р Вайн-
фельд зі Львова, молодий,
загорілий вшех поляк; обо-
рону прийняла на себе дво-
хвіденських адвокатів-Нім-
ців д р Роде і д р Йсахім
і Українець д р Івао Кос з
Відні.

Розправа тревала цілий
тиждень. Обжаловані боро-
нили ся відважно і зис-
кали симпатії віденської
публики і преси, котра по-
давала з розправи широкі
звіти. Председатель пр-
Вахс на тайний розказ з
гори не допускав до роз-
прави нічого, що могло би
вказувати на „політичний
підклад подій з 23 січня
1907 р і що могло би зед-
маскувати польську упра-
ву в Галичині, але оборон-
ці особливо д р Роде влуч-
ними питаннями і внесення-
ми розкрили в значний
час за навісу і перед оча-
ми віденців оказав ся без-
стидний, цинічний кат в
особі верховодячої в Гали-
чині польсько-шляхотської
клітки.

На розправі переслухано
кількадесят свідків, між
іншими Вінаржа і кількох
польських професорів і всі
вони удавали безсторонних
дженгельменів, навіть при-
хильних Українцям, але
обжаловані і д р Роде зду-
жали зірвати з них лисичу
маску. Обтяжаючи для об-
жалованих не визнавав ніхто,
і всі були повні, що оріка-
ючий трибунал видасть що
до всіх увільняючий вирок
тим більше, що перед за-
кінченням доказового посту-
пованя, прокуратор відсту-
пив зовсім від обжалованя
проти студентів: Галушцін-
ського, Коковського, Кори-
товського, Крисоватого, На-
зарука і Смулки, і їх сей-
час трибунал увільнив, а
що до всіх обжалованих,
то прокуратор відступав
від обжалованя о тяжке ті-
лесне ушкодження.

Тимчасом стало ся инак-
ше. Трибунал увільнив тіл-

ки Тиховського і Бекесе-
вича, а засудив: д р В.
Бачинського на 7 днів ареш-
ту за підбурюванне, а
дальше 7 студентів: Яро-
слава Бабіє, Василя Глад-
кого, Андрія Дідуника,
Івана Цяпку, Володимира
Рахинського, Олексу Ле-
вицького і Льва Ціховсько-
го по одному місяцеві в'яз-
ниці за ушкодження чужої
власности. В мотивах засу-
ду подано, що вправді роз-
права не виказала вини
поодиноких обжалованих
і розміру участі кожного
в демонстрації і в ушко-
дженю чужої власности, а
тільки виказала пасивну їх
присутність на місци де-
монстрації, але прийнято,
що підсудимі ділали по
попередній порозуміню і е
відвічальні один за всіх, всі
за одного, хоч австрійський
карний кодекс що до зло-
чину публичного насиль-
ства через ушкодження чу-
жої власности, не знає во-
сім такої карної солідар-
ної відвічальности, против
но, вина кожного мусить
бути вповні доказана.

Одним словом вирок в
інтересі задержаня понаги
польської власті ломить
закони і здивував незви-
чайно правничий світ.

Обвинені прийняли засуд
з повним спокоєм, а сбо-
ронці зголосили зажалене
неважності і справа піде
до найвишого трибуналу
у Відні під поновний осуд.

Визначні правники ма-
ють надто, що найвищий
касаційний трибунал зве-
се засуд і інстанції і пе-
рекаже наново перевести
розправу.

С. Б.

Еще пару слів в спра-
ві Ам. Рус. Вістника.

В справі нещасної поле-
міки з Ам. Рус. Вістником
чи там з його дописовате-
лем одержала наша редак-
ція письмо яке нисше по-
дає ся.

...Як довідую ся, угро-
ускі священники него-
дують на мене, а то в тім
переконанню, що написанем
статі „Безличність Вістни-
ка“ я накинув ся на ва-
гал т. е. на всіх угорських
Духовників. На се заяв-
ляю, що я не мав на
думці загалу, т. е. всіх
угорських священників, бож
межи ними суть одиниці
чесні і характерні, але
мавем на думці лиш одну
часть, до котрих належить
і шановний священник,
автор статі в Вістнику:
„Латинський (польскій)
церковний одерж на гр.
кат. русскої Церкви.“

Що се могло мати повір-
накинення ся на всіх а не
дівую ся, бож прочитавши
таку безличну статтю свя-
щенника на свого Архиє-
рея се могло обурити до
живого, тим більше, що
автор приписуючи Архиє-
реєви латинізм (а в скоп-
ках польонізм) приписує
і нам всім галицким те
семе. Не вірю, щоби знай-
шов ся такий безумний
духовник, щоби схотів в
перших днях Архиєреєви
яко одиниця робити не-

приятности і наравити со-
бі Єго. Рішучо не вірю
сему. Він б, в речником
партиї, котра бесідувала
і критикувала Архиєрея, а
він один в відважніших
лише виляв на папір се,
що він і другі его собра-
тія відчули в серцю, та-
к як і я виляв на папір се,
що ми, галицкі на таку
обиду відчули в серцю.

Питаю ся тепер, чи
если щось несподобало ся
висше реченому дуковни-
ку, або певній партії у-
горських духовників, або й
навіть всім угорським ду-
ховникам, чи не каже бу-
лоб сказати се Владиці, як
свому Отцеві, як своему
настоятелю в чотири очи,
або при других священ-
никах, що в Галичині та-
кий звичай, на Угощаві
інший — але ні! Партия
незадоволених, що Епис-
коп не з Угорщина, під
псевдонімом „високоучено-
го“ через уста одного хо-
тіла викрити та понизити
Архиєрея перед народом і
далі в часописи виписали
свої премудрости. Чи се
так годить ся? Чи се гар-
но? Чи се є спосіб посту-
пованя священників в
зглядом своєї власті?
Ганьба такої партії, гань-
ба такому священникові!

Зачувую дальше, що ду-
ховники угорські негоду-
ють на сю статю, бо чу-
ють ся ображені. Дивна
річ. То їх гонір такий ве-
ликий, — то за свою честь
уміють упімнути ся, умі-
ють постояти, а за честь
Владики їм байдуже. Коли
ми всі не будем чести Вла-
дику боронити, коли ми всі
чести Єго не підтримаємо,
то і ми чести не будем ма-
ти. Перша честь Владики
а потім наша. Тому честь
Всє о Валогу свящ. угор-
ському, який в „Свободі“
взиває автора, свого собра-
та, до відкликаня усіх на-
пастих на Епископа. За
ним повинні піти другі.
Такі священники, котрі
чують ся ображеними мо-
єю статією, нехай подяку-
ють сердечно за се своему
собрату. Нинішнім освід-
чаю, що колиб ся статія
не була безличним напа-
дом на нашого, для всіх
Владики, колиб не мала на-
міреня Єго понизити перед
народом, яб ніколи не був
взяв пера до рук, щоб ви-
крити безличність посту-
пованя деяких угорських
священників. — Ми знаєм
ся не від ниві. Колиб се
був написав хто инший,
а не священник можна бу-
ло почислити се на карб
его нерозуміння, але свя-
щенникови ніколи сего да-
рувати не можна. „Паску-
дна се птиця, що свое гні-
здо каляє“.

Проте не до всіх я відо-
звав ся, а сих я мав на
думці, котрих се тичить ся.
Хто се такий — они дуже
добре знають...

Поміщаючи в сій справі
отсеого листа, заявляємо, що
більше в тій справі не бу-
демо давати нікому місця,
та еще більше єю розба-
брувати.

Се поміщаємо в цілі ки-
нення трохи світла на цілу
справу та розв'язлення єї.
Гадає ся, що висше подана
заява стане повною сатис-
факцією для Вп. угорських
отців дух., які чують ся
обиджені, та тому усякі
дальші „оборони“ і „спро-
стовування“ в тій справі
стають безпредметоті. Не-
хай отже на сїм і скінчить
ся...

ПРОТОКОЛ

річного засідання Головного Відділу Р. Н. Союзу, в Америці відбувшогося на днях 10—11 серпня 1907 р. в Trenton, N. J.

(Дальше)

СПЕЦИФІКАЦІЯ РОЗХОДІВ ВІД ІХ. ГОЛОВ. КОН.

Посмертні виплати за дор. членів і їх жен — 1 сир. части.

Посм. по Павлі Вархолян	600.00
„ по Івані Павлик Ланофорд, Па.	600.00
Пох. кошта по Петрі Капан Ормуд, Па.	79.25
Посм. по Йосифі Дедич Перт Амбой, Н. Дж.	600.00
„ по Марії Лазерчик Олифант, Па.	300.00
„ по Тимку Веремінський Нью Александрія [Па.	600.00

Сир. часть по М. Лазовскім Шамокин, Па.	200.00
„ „ по Асаф, Ладна Еліанор, Па.	300.00
„ „ по Василю Дуньскім Ст. Клайр, Па.	300.00
Посм. по Юрію Баровчак Джесуп, Па.	300.00
„ по Анні Фецко Нортгемптон, Па.	300.00
„ по Стеф. Мигалик Пітсбург, Па.	300.00
„ по Анні Оліяр Шамокин, Па.	300.00
„ по Петрі Сальон „ „	100.00
Сир. часть по Андрею Свусак Олифант, Па.	50.00
„ „ по Семані Дула Трой Н. Дж.	261.94
Посм. по Ільку Должицкім Газлетон, Па.	600.00
„ по Мик. Жилем Нью Йорк	600.00
„ по Меланії Ясін Магоной Плейн, Па.	300.00
„ по Тимку Цап Сейре, Па.	600.00
„ по Войтіху Рудий Гезлетон, Па.	600.00
„ Теодорі Хованс Пасайк, Н. Дж.	485.00
Сир. часть по Юрію Баровчак Джесуп, Па.	300.00
„ „ по Григорію Гадж Роні, Па.	300.00

Процент від сир. части по Семані Свусак Олифант, Па. сиротам 5.25

Посм. по Стеф. Петровський Ансонія, Конн.	500.00
„ по Івані Плавчан Мінерсвілле, Па.	500.00
„ по Марії Юха Шамокин, Па.	400.00
„ по Марії Крупа Нортгемптон, Па.	400.00
„ по Юрію Ясінко Менор, По.	637.00
„ по Теодорі Добаш (Па. Нью Фльоренс.)	564.28
„ по Гнаті Осадець Гезлетон, Па.	553.75
„ по Юрію Гочак Нью Фльоренс, Па.	1000.00
„ по Петрі Гочак Джерзі Сіті, Н. Дж.	1000.00
„ по Анні Гомик „ „	400.00
„ по Анні Гринишин Мікіспорт, Па.	300.00
„ Людвигі Лопега Нью Александрія, Па.	400.00
„ по Анні Венцко Сімор, Конн.	400.00
Сир. часть по Стефані Мигалик Пітсбург, Па.	88.00
„ „ по Павлі Колодйчик Аліггеней, Па.	300.00
Посм. по Фенві Гудзанич Роней, Па.	400.00
„ по Юлії Тернецький Пітсбург, Па.	400.00
„ по Михайлі Градош Бівердейл, Па.	1000.00
„ по Вероні Чабала Плимонт, Па.	400.00
„ по Марії Білецький Перт Амбой, Н. Дж.	400.00
„ по Олексі Возняк Мікіспорт, Па.	1000.00
„ по Михайлі Маркус Бронсвілле, Па.	543.50

Сир. часть по Діонівию Шебетович Сімор, Конн. 29.75

Посм. по Катерині Бандрівчак Івірсон, Па.	400.00
„ по Парасці Валеский Ст. Луїс Мо.	1400.00
„ по Анні Мигалів Ленсфорт, Па.	400.00
„ по Зофії Червняк Роней, Па.	400.00
„ по Катерині Хованец Олифант, По.	400.00
„ по Івані Шавко Коместанд, Па.	900.00
„ по Андрею Телепон Джерзі Сіті, Н. Дж.	576.15
„ по Даньку Карняк Шамокин, Па.	1000.00
„ по Івані Хавик Роне, Па.	662.95
„ по Катерині Майчак Шамокин, Па.	400.00
„ по Павліані Пац Нортгемптон, Па.	400.00
„ по Анні Матко Ботлер, Па.	400.00
„ по Францішці Веселик Філадельфія, Па.	400.00
„ по Парасці Опалка Пітсбург, Па.	400.00
„ по Петрі Фецих Скрентон, Па.	1000.00
„ по Івані Хорошак Мт. Кармель, Па.	1000.00
„ по Семані Худинця Шамокин, Па.	1000.00
„ по Андрею Дарговский Шамокин, Па.	556.15
„ по Дмитрі Стенчук Нортгемптон, Па.	400.00
„ по Еві Ядвах Нортгемптон, Па.	400.00
„ по Марії Кузяк Ансонія, Конн.	400.00
„ по Марії Веньо Прайсбург, Па.	400.00
„ по Катерині Загора Плимонт, Па.	400.00
„ по Катерині Солян Ботлер, По.	400.00

Сир. часть по Івані Плавчан Мінерсвілле, Па. 500.00

Посм. по Йосифі Кміціньский Пітсбург, Па.	500.00
„ „ Марії Ваверчак Перт Амбой, Н. Дж.	1400.00
„ „ Теодозію Славинський Мт. Кармель, [Па.	1000.00
„ „ Івані Качкош Мт. Кармель, Па.	500.00
„ „ Афтан Панько Прайсбург, Па.	500.00
„ „ Юлію Касарда Чісголл, Мінн.	400.00
„ „ Юлію Терлецький, Монессен, Па.	400.00
Сир. часть по Осифі Дудак Шамокин, Па.	600.00
„ „ „ Демко Кук Діслодж, Мо.	300.00
Посм. по Сильвестрі Петрак	1000.00
„ „ Івані Товт Мікіспорт, Па.	500.00
„ „ Зофії Гойсак Майнерсвілл, Па.	400.00
„ „ Анні Подобінський Пітсбург, Па.	400.00
„ „ Анні Ціркот Ансонія, Конн.	400.00

Сир. часть по Петрі Драган Мановн, Па.	326.62
„ „ Андрею Баровчак Буфало, Н. Й.	570.00
Пох. кошта по Василю Лабак Мікіспорт, Па.	97.00
Посм. по Григ. Борсуку Олифант, Па.	900.00
„ „ Трофані Гялак Маерсдейл, Па.	1000.00
„ „ Василю Шемелі Майнерсвілл, Па.	500.00
„ „ Василю Паньчак Пітсбург, Па.	500.00
„ „ Дмитрі Биндас Шамокин, Па.	1000.00
„ „ Вікторі Гнатик Ансонія, Конн.	500.00
„ „ Тересі Кардаш Бел Верпон, Па.	400.00
„ „ Марії Кіс Бронсвілл, Па.	400.00
„ „ Нєкляю Шуль Олифант, Па.	1000.00
Сир. часть по Анд. Дарбовскім Шамокин, Па.	443.85
Посм. по Петрі Скрут Тейлор, Па.	548.00
„ „ Михайлі Ковач Ст. Клер, Па.	1000.00
„ „ Михайлі Попович Дунло, Па.	579.21
„ „ Оресті Бурка йл Сіті, Па.	819.48
„ „ Катерині Глоха Шамокин, Па.	400.00
„ „ Анні Вірчак Мікіспорт, Па.	400.00
Сир. часть по Мих. Романишин Трой, Н. Й.	300.00
„ „ по Івані Малир Пітсбург, Па.	50.00
„ „ по Стеф. Петровський Ансонія, Конн.	500.00
„ „ по Гнат Риджик Карнегі, Па.	264.97
Посм. по Петрі Капан Ормуд, Па.	529.78
„ „ Прокопі Демьянович Ст. Клер, Па.	1000.00
„ „ Павлі Стасик Трой, Н. Й.	1000.00
„ „ Тимку Дзубеляк Шамокин, Па.	1000.00
„ „ Андрею Ковальчик Майнерсвілл, Па.	556.75
„ „ Івані Оравский Івірсон, Па.	550.00
„ „ Артемію Біляньский Карнегі, Па.	1000.00
„ „ Варварі Юдевич Мт. Кармель, Па.	400.00
„ „ Зузанні Дух Бівердейл, Па.	400.00
„ „ Анні Тупдор Нью Бург, О.	400.00

Разом 17.433.02

З перенесення 27.962.12

18.224.47

Всього разом виплачено 63.619.61

І так: по 60 членах 41.129.23

по 44 женах членів 17.100.00

і 19 сир. частей на суму 5.390.38

Разом 63.619.61

ЗАПОМОГИ:

Запом. для Михайла Войтиш, Травгер, Па.	100.00
„ „ Андрея Сивак, Латроб, Па.	50.00
„ „ Івана Петрик, Джесеп, Па.	100.00
„ „ Фалікса Мачуга, Нью-Йорк, Н. Й.	100.00
„ „ Андрея Теломачик, Елеанор, Па.	100.00
„ „ Мих. Клованич, Плезант Валлі, Па.	100.00
„ „ Михайла Мадвух, Шамокин, Па.	100.00
„ „ Григорія Цеплий, Форд Саті, Па.	50.00
„ „ Йосифа Юргага, Гранвил, Н. Й.	200.00
„ „ Николая Гальчак, Мейфілд, Па.	200.00
„ „ Феврона Болещак, Ст. Луїс, Мо.	100.00
„ „ Василя Даньчак, Алден, Па.	200.00
„ „ Анд. Звіржинський, Алден, Па.	200.00
„ „ Андрея Сивик, Латроб, Па. 2 раз	100.00
„ „ Івана Фецко Донмор, Па.	200.00
„ „ Аладара Киздені, Травгер, Па.	200.00
„ „ Мих. Лазорик Нью-Александрія, Па.	200.00
„ „ Андр. Ковач, Еліанор, Па.	200.00
„ „ Григорія Борсуку, Олифант, Па.	100.00
„ „ Анні Цеплий, Форд Саті, Па.	200.00
„ „ Михайла Адзима, Мт. Кармель, Па.	100.00
„ „ Павла Дідих, Олд Фордж, Па.	100.00
„ „ Антона Щерба, Олифант, Па.	200.00
„ „ Івана Пірник, Прайсбург, Па.	200.00
„ „ Івана Войтановский, Нортгемптон, Па.	200.00
„ „ Юрія Прото, Дунло, Па.	100.00
„ „ Онуфер Тома, Плимаут, Па.	100.00
„ „ Василя Галайда, Алегені, Па.	50.00
„ „ Войтіха Сьвіржко, Балтімор, Па.	100.00
„ „ Григорія Мрикала, Скрентон, Па.	200.00
„ „ Марії Паш, Реймі, Па.	150.00
„ „ Антона Гарматін, Ст. Луїс, То.	200.00
„ „ Йосифа Ціх, Нью-Йорк, Н. Й.	100.00
„ „ Гіллара Гатала, Сімсон, Па.	200.00

Разом 4.800.00

ДІТІ:

Посм. по Вероні Митришин, Нортгемптон, Па.	146.80
„ „ Івані Штофіра, Нортгемптон, Па.	21.00
„ „ Романі Гетман, Нью-Йорк, Н. Й.	26.00
„ „ Андр. Биреш, Плимаут, Па.	146.00
„ „ Василю Йоди, Травгер, Па.	15.00
„ „ Марії Деревінська, Пітсбург, Па.	15.00
„ „ Михайлі Герман, Ст. Клер, Па.	46.00
„ „ Марії Ястраб, Карнегі, Па.	15.00
„ „ Стефані Будичази, Нортгемптон, Па.	15.00
„ „ Парасці Пастирчак, Пітсбург, Па.	46.00
„ „ Михайлі Баранак, Сімсон, Па.	300.00
„ „ Анні Гончарик, Пітсбург, Па.	50.00
„ „ Френк Бонашевч, Скотдейл, Па.	63.00
„ „ Івані Малир, Пітсбург, Па.	15.00
„ „ Марії Лайчак, Пасайк, Н. Дж.	31.00
„ „ Теодозії Вислодка, Сімур, Конн.	22.00
„ „ Михайлі Горошак, Ансонія, Конн.	38.00
„ „ Івані Сиротак, Сімор, Конн.	32.00
„ „ Петрі Хомяк, Монессен, Па.	63.00
„ „ Івані Гавран, Прайсбург, Па.	32.00

За 20 дітей Разом 1.137.00

СВОБОДА.

За юній 1007	607.70
„ Юлій	607.30
„ Август	642.00
„ Септембер	629.80
„ Октобер	656.00
„ Новембер	680.10
„ Децембер	719.50
„ Січень 1907	748.20
„ Фебруар	777.50
„ Марець	799.20
„ Априль	808.10
„ Май	826.00
„ Юній	837.80
„ Юлій	854.00

Разом 10.193.20

Конвенція ІХ голов. (\$2.500) і засідання контр.

[Комісії (\$125.90) 2.625.90

Платня Голов. Уряду 2.095.00

Друки для Р. Н. Союзу 547.92

Бонди 104.00

Адміністрація 568.43

Сейф 150.00

Асекурація 14.87

Рент 235.00

Подорж і діти в сир. Р. Н. С. 128.80

Реорганізація Р. Н. С. 536.25

Відедаки 2000.00

Грамоти 665.00

Книжки платничі 175.00

Голов. чартер і чартери для м. відд. 157.00

За кал. на 1907 (1.060,00) і завдаток на кал.

на 1908 (150.00) 1.210.37

Англійський статут 165.00

Форнічер 96.25

Книга для Братств 526.25

На академиків в Львові 50.00

Разом 12.051.04

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ:

Цілий прихід по день 1 августа есть 128.910.52

Розхід:

За пом. чл. і їх жен і запоходи [виплачено 63.029.23

Сирітські части на суму 5.390.38

За діти 1.137.00

Орган Союзу 10.193.20

За другі видачки 12.051.04

Цілий розхід по 1 авг. с. р. е 91.800.85

З днем 1 авг. остає в калі Р. Н. Союзу 37.109.67

Допиєсь.

Джерзі Сіті Н. Дж.
Агі на вас, з вашим „Поступом“,.... Впала мені під руку пару раз якась новомодна газета „Поступ“. Переглядаю я з початку аж до кінця, що за газета? хто її видає? где? Яка ціль того „Поступу? Так приглядаюся лутше, Ага!—Вже розумію хто се е.... Зрадники на рода, сьміте, підніжки москоського внута. Нема в ній ані одного слівця поступового, котре би могло наш нарід просьвітити. Проста жидівська шмата. Але що за редактор, що так славно її охрестив? А! — то ви Пане, Містер, Господин, давнійший, відскований редактор від „Правди“,.... Круто, круто, коло вас було, нема що казати. Не оден ви вже дзябок мали від того часу як дістались сека від „Правди“ але щож! все то було межі чужими; а не межі всеобщим русским народом; не стає цять до десяти, треба шукати знов якоїсь нової штуки, щоби крутити людям голови. Такої межі нами лутше жити; І денги есть у кармані, і гонор. Так давай зачну видавати нову газету, і охрещу її Поступ, пушу помежи гунгарів, словаків Лемків, то еще дурний нарід; та скоро дасться отуманити. А при тім заложу „Боже силу“ а як піде добре бизнес

то тоді вже і з черевиками до неба піду. Але щож, я сам не буду міг тільки брехати, треба сировадити якого дурня з Галичини. І от справді знайшовся самоук, якийсь Баладига; хрунь свого ховання, котрий дсво не намішляв ся, і сей час припудив не мов з горячки до Америки. Вот харашо! Все есть. Тепер будем працювати але все по твійордо русски. Я буду їздив, по плейзах і буду закладав „Боже Силу“, а ти Баладига будеш грати ролю настоящего твійордо-Русского человека, і при тім будеш видавати Поступ. Як нам добре піде „Business“ то і „Правда“ і „Свобода“ нам нічо не зроблять! Ой дурний ти чоловіче, як оден так і другий! Ти днес хочеш в сім часі, туманити людей, котрі переняті духом культури? Котрі в далека пізнають фарбованих лисиків. Ти ся не встидав тую шмату охрестити „Поступ“? та якже ти тую шмату можеш так звати як ти сам поступово не ідешь? але закопуєте наш народний організм, і давите всяку самостійну, ідейну працю. І то ви є поступовий нарід. Встид, ганьба, же ся так виставляєте на сьміх, і граєте ролю Москоського ренегата межі русько-українским народом. Народ сей більше розуміє як ви господа редактор і ви Баладига. Не горячіть ся так дуже у ваших статях, бо они і псови на чоботи не варті. Прошу більше вашого Поступа до Джерзі Сіті не присилати бо ми і так его.... вішали на цвях....

Джерзі Ситський Радикал.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:

О. Стефан Макар, Phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906-1908.

Предсідатель:

Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-предсідатель:

Іван Парильяк, Terryville, Conn.

Касієр:

Алексій Шарпін,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:

Теодозій Лавовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Бела, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Tauger, Pa.
Ф. Подивка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.

С. Л. Левіцький, Shenando h, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однока руско народна організація в Америці.

Приймає членів від 1 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$1000.00,
Посмертне за жінку \$400.00,
Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.В разі утрати. а) обох очей ніг або рук \$1000.00,
б) одної руки, ноги або ока \$200.00.

Слз отць родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Читайте і

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство належне до „Союза“, повинно мати отей книжки:

- 1) Книжку членів (Іменослов).
- 2) Книжку місячних складок.
- 3) Книжку касову і протоколову.

На сі книжки повинно кожде братство заслати 5 доларів до каси „Союза“.

Посмертні вісти.

Анна Фортуна, жена Андрея члена Р. Н. Союзу від 147, Allentown, Pa. померла в септ.

Іван Варга, член Р. Н. Союзу, від 119, Latrobe, Pa. помер 11. септ. 6. р. Небінчик походив з Горщини, села Кішаркадь, ст. Берекдой.

Вічна пам'ять!

Ч. 309 КВІТ \$1000.00
на тисяч доларів, котрі п. Анна Демянович отримала яко посмертну заповому по мужу Проконі з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.

St. Clair, Pa. Sept. 8, 1907

Анна Демянович.

Свідки:

Амрозі Жимч.
Гілар Телен.

Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від 9.

Кипріян Стець, пред.
К. Феценко, секр.Ч. 315. КВІТ \$450.00
на чотиреста п'ятдесят доларів, котрі п. Зузанна Оравска отримала яко посмертну заповому по мужови Івані з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.

Everson, Pa. Sept. 15, 1907.

Франк Козлоский.

Свідки:

Зузанна Оравска.
Іван Бабік.

Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від 59.

Йос. Бандрівчак, пр.
Ів. Фариняк, секр.Ч. 316. КВІТ \$1000.00
на тисячу доларів, котрі п. Марта Білянська отримала яко посмертну заповому по мужу Артемію з Гол. Каси Р. Н. Союзу в Америці.

Carnegie, Pa. 1907.

Марта Білянська.

Свідки:

Макарій Семочко.
Стефан Сембрат.

Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від 55.

М. Семочко, пред.
Анд. Слобик, секр.Ч. 324. КВІТ \$32.00
на трицять два доларів, котрі п. Григорій Гавран отримав яко посмертну заповому по сині Іварі з Гол. Каси Р. Н. Союзу.

Priceburg, Pa. Sept. 9, 1907.

Григ. Гавран.

Свідки:

Ст. Сисак,
Гр. Борушок.

Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від 19.

Ю. Фалат, пред.
Стеф. Сисак, секр.Ч. 332. КВІТ \$500.00
на п'ятсот доларів, котрі п. Михайл Турко отримав яко посмертну заповому по Афтані Панько з Гол. Каси Р. Н. Союзу в Америці.

Priceburg, Pa. Sept. 9, 1907.

Мих. Турко.

Свідки:

Стеф. Сисак,
Онуф. Фалат.

В Америці. Відділ 10.

Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від 19.

Ю. Фалат, пред.
Ст. Сисак, секр.Ч. 338. КВІТ \$466.67
на чотиреста шістьдесят шість дол., котрі John Matta за Гвардію отримав яко посмертну заповому по Ал. Федорчак з Гол. Каси Р. Н. Союзу в Америці.

So. Sharon, Pa. Sept. 25, 1907.

John Matta.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Руский Молодецький Клуб, від 70.

подає до відомості усіх Русинів, що в місяці серпентри і октобрі буде приймати ся нових членів без вступного.

Т. Пацала, секр.

Клівленд, О. Бр. сьв. П. і П. від 102.

подає до відомості, що усі хорі члени брацтва від тепер мають зголошувати ся у брацких лікарів або у Мих. Чебіна, якого обов'язком є сейчас післати до хорого лікаря. Без сього не дістане ніхто підмоги.

М. Czebin,

795 Starkweather Ave., S. W. Cleveland, O.

Нью Йорк, Н. Й. Тов. „Зоря“ відповідає сею дорогою всіх членів, що річний мітинг відбуде ся в понеділок дня 7-ого Октобра с. р. о 8 год. вечір. Члени залягаючи з вкладками будуть лишні права голосу.

За Виділ

А. Корпан, прс.

Ньюарк, Н. Дж. бр. сьв. Ів. Хр. від 76.

подає до загальної відомості, що мітинги відбуваються в кожну середу по 15-ім в галі Адама, 55 Passaic Ave. Хто не явиться на трох мітингах буде вичеркнений. В місяці октобрі приймає ся нових членів за половину вступного.

І. Добуш, предс.
Н. Явчак, кас.
Гр. Гінда, секр.

Ойл Сіті, Па. бр. Успенія Пр. Бог., від 139.

подає до загальної відомості, що квартальний мітинг відбуде ся дня 13. октобра с. р. На сей мітинг беззусовно мусить кождий явити ся та вирівнати всі свої задегости, бо в протинивім случаю зістане вичеркнений.

І. Романчак, секр.

Нью Йорк, Н. Й. Руске Тов. Тисмениця, від 144.

подає до загальної відомості, що місячний мітинг відбуде ся дня 5-го октобра, в суботу вечер, о год. 8, під ч. 134 E. 7 St., в Tompkins Square Hall, на який беззусовно кождий член мусить ся явити, позаяк на сім мітингу мають полагодити ся дуже важні справи.

Дм. Підлуский, предс.
Ст. Радомський, за кас.
Мих. Угорчак, секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукування знакомих, оголошення балів, представлених, сходін і т. п. друкуємо в „Свободі“ по ціні одного цента від слова за оден раз. Грспі треба присилати наперед.

БАЛЬ! БАЛЬ!

Читальня „Просвіти“ в Філадельфії, Па. устроює Баль получений з концертом, в суботу, 12-го октобра 1907 р. в Польській Галі, під числом 209—15 Fairmont Ave. Вступ для мушні 15 цнт., для жінки 10 цнт. Початок танців точно о 7-й годній вечером; о 9-й значесь концерт, по концерті онять танці і забава.

На сей баль запрошає сердечно всіх Русинів і Русинок, мешкаючих в Філадельфії як і в околиці.

Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює тов. „Запорожска Січ“ в Нью Йорку дня 12-го октобра в Liberty Hall, 255—263 E. Houston St. Початок о год. 8-й веч. Вступ 25 цнт. від особи. За знамениту забаву ручить 40-41

Комітет.

ДЕ Є

Буковинці з Башківців: Михайло Кияцький Ілії, Осаток Ів., Василь Лютяк і решта з горішнього і долішнього кута? Пишіть на адрес: Николай Гарас, 184 Hudson St., New York, N. Y. 39-40

ПОТРІБНО

до Гросерні і Бучерні хлопця 16—18 літ, котрий уміє добре рахувати, писати і розуміє троха по англійски. Мусить бути Русином. Голоситься устно до редакції „Свободи“.

ПОШУКУЄ СЯ

старшої особи, котра розумілася добре на вареню і провадженню домашнього господарства. Зголошувати ся впрост з поданням умов до Rev. Leo Lewicki, Shenandoah, Pa. 39-41

Шунаю

Івана Бойчука з Слободи-Баранчи, Буковина 8 літ в Канаді, 3 роки був в Британії Колумбії однак від 5 літ пропав без саїду. Недавно мали его бачити в Форт Вільям у Стефана Танса. Шукає его жінка з дітьми яка лишила ся без средств до життя. Хтоб отже що небудь про него довідав ся нехай подасть се на адресу:

Addressny Stol
Montreal, Canada.

ПОШУКУЮ ТОВАРИШКИ життя. Кавалер, 22-літний, родом з Галичини, пов. Перемиского. Роботу маю стаду, 2 дол. денно. Готівки 900 дол. Дівчина від 15 до 22 літ. Грошей не жадаю лиш чесної дівчини. Прошу зголошуватись з залученем фотографії на адрес:

Wasył Pawlyk.

1025 W. Fayette St., Syracuse, N. Y.

ПОШУКУЮ ТОВАРИШКИ життя. Сьм кавалер в віці 22 літ, маю маєтку 1200 дол. готівки і сьм майнером. Пошукою дівчини у віці від 16 до 20 літ. Мусить знати по англійски. Прошу залучити свою фотографію на адрес:

Mike Dywis.

P. O. Coleman, Alta., Can.

Допись.

Скрентон, Па.

Пару днів перед тим дісталисьмо радісну вість, що наш Архирей ласкаво посітять нашу околицю і своїми словами утвердять своїх дітей в нашій греко-кат. вірі, збудить любов-любів оден друга. Наша околиця була тою найнещасливішою, котру вороги наші найсильніше облипли і найсильніше намагались роздробити нас думаючи, що коли ми будем знаходитись в малих гуртках, ск рійше та легше мож буде положити нам кінець. Но Всевишній післав нам нашого Архипастира і Він уже першим своїм виступом тут всі надії і всі змагання ворогів наших нараз і на все розбив. Що більше і їх самих до серйознішого думання навернув. Оня побачили, що час ловлення в мутній воді минув. Вони тепер цїпають і цвиріняють так, як птачки, коли ім з голоду приходить гинути. Визивають лають і проклинають нас, у своїй безсильній злости, одним словом они побачили, що прийде ся ім розлетіти як клоновому листку.

Саме пребуте Архирея подаємо як слїдує.

Дня 14 с. м. прибули Преосвященний Епископ Сотер в супроводі оо Ядковича, Медведького і Новака з Hazelton до Wilkes-Barre а звідти, де прилучились оо. Камінський і Чопей

удались до Scranton, де прибули о 8 год. вечером. На двірці очікували прибути Преосвященного три Братства в музику ві Скрентон, а іменно: св. Івана Крестителя, св. Ілії і Пр. Діви Марії, зі своїми хоругвами, та множеством народу. Преосвященний в супроводі оо. духовних, малих дівчаток-школярок, прибраних на біло під проводом учителя п. Петра Кирилюка, Братств та нев-

численної маси так руского як і англійского народу прабули до церкви св. Івана Крестителя — переїхавши головними улицями міста, на котрих під той час здержано всякий рух. Незчисленна маса народу, як місцеві англійські газети обчислюють на 35—40 тисяч так з улиці як і з вікон приглядалась тому триумфальному походу нещастних вигнанців на чужій-вільній землі. В дворох церкви повитав їх короткими однак щирами та зглубани серця пливучими словами о. Ядкович і вручив ім ключі церкви. Тут відправили Преосвященний колебень при участі висше згаданих отців, почім вступили на казальницю. Церков, котра була битком наповнена народом, залягла нечуваною тишиною. Кождий з божим серцем, зі слезами в очах споглядав на свого першого Владику, на свого отця церкви, на свого Апостола. Кілька слів повитання і подяки за щаре прийняте, виповіджених Преосвященним, прикули наряд до їх особи. Заповіджено порядок Богослуження на другий день, почім удались Преосвященний до дому парохіального.

В неділю від самого ранку почало товпитись коло церкви множество народа, очікуючи нетерпеливо появи Преосвященного. О год. 11 явилась в домі парохіальним асиста, котру творили священники та в супроводі єї, Братств і малих дівчаток удались Преосвященний до церкви. Розпочалась Архирейська служба Божя. Асистовали оо Обушкевич, Ядкович, Осовчик, Вендас і Чопей. Прикінці Служби Божої мали Преосвященний проповідь, котрої змістом було при держуване ся нашої св. віри і греческого обряду, висказуючи злі наслідки роздорів, заблесли в їх очах слези — наряд весь заворушив ся — з очей кожного лились слези та чути було голосне ридане.

Нема на сім світі тако пера, котроб хоч в часті було годне описати ту величезну силу, те чувство ту любов до свого народу, котрі знаходили ся в словах Преосвященного, котрі поривали за собою кождого чоловіка та привязували до Іх Преосвященства. Та неділя була днем нашої духовної побіди над нашими ворогами. Що днини тепер повершають зблудивші в правдивої дороги.

Церковне торжество закінчилось відсїпіванем, многодітства почім Преосвященний опустили церков і удались до парохіального дому, де приймали многі депутації з доколичних парафій. Вічливість Владики, приступність, рівнож вітцвскі ради, робила на кождім делегаті миле вражінє, котрого певно ніхто до смерті не забуде. Кождий, говорячи пару слів в Преосвященним, предав Іх ві-

слезами в очах а відійшовши покріпленем на душі, ніс молитву дяка перед престіл Всевишнього за післанє нам правдивого свого Апостола.

Около 8 год. відбули Преосвященний нараду зі священством над справами церковними.

В понеділок рано відправили Преосвященний Службу Богу. Того дня зложив Ім візиту Епископ Гобан почім разом оба Епископи з О. Ядковичем обходили всі католицькі інституції в Скрентон. По полудні звідали Преосвященний парохію та церков на Тейльор, де наряд прийняв їх рівнож оваційно та з великим одушевленем.

Ві втерок відїхали Преосвященний в супроводі от. Ядковича до Кінгстон. Торжество прийнята там не будемо описувати, маючи надію, що тамешні парохіяни подадуть его до загальної відомості.

Наконець скажем, що наряд наш споглядає на свого Владику, як на свого Спасителя, котрого Всевишній змилосердивсь над бідним та нещастним народом післав йому.

Очевидець.

СПЕЦІАЛІСТ ГРАЧ

на 2 і 3 рядовій Гармонії.

Даю лекції після нової методи так що кождий за 3 місяці вивчить ся грати. Шукаю також чоловіка (Русина або Полька) що добре грає на скрипці.

О 7 вечер всегда застане мене дома

Адрес: SINKIEVICH, 31 Willett St., в ярді на 2 флорі NEW YORK.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Capital і Надвишна \$700.000.00

Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифарти, виробляє контракти, полагожує справи війскової, а від зложених грошей платить 4 процент.

Банк сей затверджений говернером штату.

Розмовитесь в нім по руски.

Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

HERMAN SCHULTZ,

Хотрактор і будівничий.

Всі роботи полагожує сей час і точно, як таком подає ціни на всілякого рода роботи. 36

Адрес: Housatonic Ave., Derby, Conn.

ІВАН І. ПІСТЕЙ, 37-50

Словенський, руский, польський

Погребник і бальсамовник.

Керує на весілля, зрестини, похорони та інші тем подібні случаї завжди на поготову. — Телефон 563.

18 Jersey St. ANSONIA, CONN.

Карпентер (будівничий)

знайде сейчас занятя у Mr. Hugh, C. Lee, 130 Main Str Derby, Conn. 3-

ДОБРА НАГОДА

трапляє ся для руских і польских фамілій. Жени, дівчата і хлопці мають першєнство.

Hanover Cordage Co.

39 Hanover, Pa.

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ

реальність в Ганчові, повіт Горлиць? Будинки нові, 31½ моргів поля доброго з привілейом обшару двірського. Прошу зголошувати на адресу:

Oresty J. Fecica,

North 97 & S Brooklyn, N. Y.

39-40

Всячина.

— Морський великан. Дня 14. с. м. пичалив до Нью-Йоркської пристані новий „Kron-princessin Cecilie“, який належить до північно-німецького Льюйда. Віддалене з Шесбурга до нового Йорку переїхав сей великан пртягом 5 днів, 22 години і 45 минут. Пароплав е 700 стіп довгий, 72 стопи широкий. Парові машини посідають силу 50 тисяч коний. Залога складає ся з 24 офіцерів і 679 моряків.

— Австрія — краєм голоду. Англійське міністерство торгівлі видає в р. 1905 порівнюючу табельку о відношеннях платні і заступу вана життєвого робітників різних країв. З тої табельки кажує ся, що робітник в Австрії стоїть найгірше між пролетарями всіх країв. Австрія е краєм найнижшої платні а найвищих цін средств живности, як се кажує слідуєча табелька:

Тижневий зарібок американського робітника: 46-38 кор. роскід на поживу 17-66 кор. повітає 28-72 кор. англійського 33-72 кор. на поживу 15-64 повітає 23-20 кор. французького 25-45 кор. на поживу 11-48 кор. повітає 13-97 кор. бельгійського 22-41 кор. на поживу 10-84 кор. повітає 11-57 кор. швейцарського 21-68 кор. на поживу 12-— повітає 9-69 кор. австрійського 11-90 кор. на поживу 7-32 кор. повітає 4-50 кор.

— Скільки панам в Росії требаб відобрати зеблі, щоб можна було нею таділити малоземельних хліборобів? Міністер Схотипін сказав недавно, що примусового відчуження зробити не можна, бо від цього буде кривда для 130.000 поміщиків. Забув однак, що з сих 130.000 поміщиків е 73.000 таких, що мають не більше як по 100 десятин, яких й не конче зачіпати, бо всі вони мають разом лиш 2 міль. десятин а решта 57 тис. панів держать всю дальшу землю 64 міль. десятин. Але то ще не все. Серед тих 57 тисяч е 45 тисяч таких поміщиків, що кожний з них має не більше одної тисячі десятин. а всі разом кають 16 міль. дес. остаєть ся проте лиш 12 тис. панів та 3 тис. купців, що держать в своїх руках 48 міль. десятин. Кривда отже, як бачимо, дуже велика; лише чия?

— В Ванкувер, Б. Кол. Канада, мала місце антипанська демонстрація, яка згодою перейшла в лікковитий, на лад російський в організований погром. Причиною до сего стало прибуте на однім пароході 500 японських виселенців. Коли ю місті розійшла ся чутка про прибуте пароходу з японцями великанські товпи народу кинули ся до порту та принали висідакчих японців градом каміня. 7 японців скинено в воду. Кечером конвуль японський став предметом демонстрації. Ряд япон-

ський повідомлений про події телеграфічно зажадав від міста Ванк. \$25.000 відшкодована однак президент міста відповів, що ся справу поладить ка н дійський уряд. Уряд канадійський цілу вину звалоє на американську агітацію — однак е готовий заплатити відшкодоване і остро покарати уоїх винних.

— Власть темноти. В селі Сосоево в моголівській губернії жив ворожбит Михайло Тихонов Кольчевський, якому темний нарід дав ся туманити. Дня 29 м. м. Лольчевський, розповів в селі, що приснив ся йому дивний сон, а іменно, що вся біда і нещастя, які спадають на край, е справсю антихриста, котрого треба убити. Антихрист сидить в дволітнім синку мужика Гробачевського. Батько і мати дитини, повідомлені про антипка в тілі їх дитини, для „загального добра“ віддали хлопця ворожбитови, нехай з ним робить, що хоче. Ворожбит спитав, в котрім місці прийшла дитина на світ, положив її в тім місці на землю і почав толочити ногами і бити молотом в голову. За чверть години хлопчик не жив, а треба подати, що був се хлопчик здоровий і гарний. Діяло ся се о півночі. На дворі стояла товпа селян і ждала на прикази ворожбита. Ворожбит казав порубати трупа на вісім частин, завинути в полотно і привязати до кінського хвоста. Де кін сам задержить ся, там поховать „антихриста“. На кони їхав Кольчевський і звідси оповістив селянам, що слідуєчої ночі покаже їм чудо на даху свого дому. В селі вже не спали тої ночі, а цілий день з нетерпеливостію всі ждали чуда. О півночі всі обступили хату ворожбита, але чуда не було. Тоді селяни виважали двері і вбудили ворожбита, який по непереспаній ночі як найсмачнійше спав. Ворожбит оправдував ся, що помилив ся і тим довів селян до скажености. Розярена товпа кинула ся на Кольчевського і була би його убила на місці, але саме тоді переїздила жандармська патруля і видерла його напівживого з рук селян. Кольчевського, розуміє ся, увязнено, а з ним також 32 селян, які були свідками убийства дитини. Між увязненими е 102-літній старець, що помагав розривати тіло дитини.

— Витрівалий піхотинець. З Лондону доносять, що онді прибув там Антін Гоголія, родом з Австрії, який від пістєт лїт подорожує пішки довкола землі. Гоголія вибрав ся дня 12 вересня 1900 р. з Відня на схід і перешов пішки Азію і Америку, зробивши 45.664 кілометрів. Разом з ним вибрала ся його жінка і донька, але жінка по дорозі померла, а Гоголія подорожував дальше лиш в донькою. В дорозі натерпіли ся вони немало. В степах північно-американських до-

скулював їм найбільше брак води; раз через чотири дні не мали води. Нераз знова цілими почали мусіли стеречи ся перед ідовитими зміями розпаленими довкола себе ватру. З Лондону піде Гоголія пішки до мети своєї подорожі — до Відня.

— Князь Чорногорі, Микита Іхав недавно залізницею з Венеції до Анкони в Італії. Князь сидів в двірській салюнівці, а его численна дружина в інших вагонах І і ІІ класи. Коли кондуктор зажадав від чорногорських дворян білетів їзди, они відповіли, що їх білети має при собі князь. Кондуктор рад не рад пішов до князя, але він не лише не мав білетів своєї дружини, але і сам їхав без білету. На найближшій стації кондуктор, по думці приписів доїс про се начальникови стації; начальник стації був в клопоті і зателеграфував до дирекції, дирекція віднесла ся в тій справі до міністерства залізниць, а міністерство до надворної канцелярії. Звідтам відповіли, щоб предлоєно рахунок коштів подорожі князя Микити, а его тесть король Італійський Імануїл заплатить. Та на процедура лучає ся нераз при подорожах чорногорського князя по Італії. Кожним разом тесть мусить платити за їзду свого зятя, та виправувати інші рахунки, неполаджені кн. Микитом в Італії. В Австрії їздить кн. Микита залізницями також даром яко гість нашого монарха, а у Відні, если він мешкає в готелі, то вже не предладають ему рахунку за готель, але відсилають прямо до двірської канцелярії.

— Дентисти перед 2.300 літами. В одній італ. лікарні часопис проф. Галлі займає ся оканками дентистики, які заховались в римських розкопках з найдавніших часів. Чашка, яку проф. Галлі подає в ілюстрації, знаходить ся в музею „Papa Diulo“ за брамою del Popolo в Римі. Знайдено її в розкопках міста Фалері, яке нині називає ся Чівіта Кастеллана, в етруським гробі. Що до часу, з якого походить згадана чашка, удало ся означити з етруських начинь, мальованих Греками в фабриках Етрурії. Місто Фалері належало до великого союзу етруських міст, який тягнув ся аж до Риму. Розкопки з Фалері знаходять ся нині в згаданім музею. На чашці видно роботу етруського дентиста, який пльомбував зуби золотом. Два зуби е покриті золотом бляшкою, два інші заступлено зубами з золота, які причіплено до бляшечки перших двох зубів. Правдоподібно Етруски знали також т. зв. мастикис до виповнювана дірких зубів. Найліпшим доказом як тривкою була їх робота е та обставина, що пльомба в зубах чашки яка походить з четвертого століття перед Христом, держать ся і пристає добре. Подібну чашку знайдено в місцевості Бонка коє Анціо. Так отже нині так захилюваний американський спосіб пльомбування зубів золотом знали вже перед 2.300 літами перед Христом.

СВІЙ ДО СВОГО!

Хто хоче дістати добру роботу, нехай не шукає за нею по жидівських емплоиментових офісах. Так жінки як і мужчини в кожній хвилині дістануть добру роботу у
..... I. R. Maciak & Co.
65 Sussex St., Jersey City, N. J.

THE DERBY SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.
Депозитів \$4,152,296.61
Надвхиска \$457,379.00
Має \$153 депозитів.
Впоизчає малі підручні банни своєї депозиторам.
Допозити вложені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент як за повний місяць.
Повнічки уділені на Real Estate ко-лектує в долл. 87—10

Перша Руска Книгарня В АМЕРИЦІ

має честь повідомити Русинів в Сполучених Державах і Канаді, особливо тих, що Книгарня не перенесла ся від Нью Йорку, ні до Йонкерс ані Олліфант, але від часу її завоювання в 1904 році повітає до нині, і на дальше мислить віставати, під звисним адресом: **Ruska Kniharnia, Box 128, Scranton, Pa.**

При тім повідомляє ся, що Руска Книгарня замовляла велику кількість календарів на р. 1908 в Галиччині і російської України і буде продавати також календар „Сююва“, який має повинити ся на рік 1908 в великим форматі і в багаті ілюстраціями, проте най ніхто не спішить ся і не купує яке небудь жидівське та московське драгте, але зачекає, аж ми оголосимо наші українсько-руські календарі, тоді вибере собі до вдоволи і буде мати пожиток в такій книжці. — 3 поважанєм
Василь Гришино, зар. Книгарні.

РУСИНИ! Си хочете дістати добру і тану домовину і щоб похорон виносив Вас як найтаньше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52—2,
House 18—2.
А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

ТИСЯЧІ АКРІВ ЗЕМЛІ НА ПРОДАЖ

Земля добра під сад. Родить ся всьо. Вода здорова.
Близько великих міст. Ціна 2 акер від 8 до 25 дол. Пишіть адресу:

Wasył Syrotiuk,
Peardenville,
B. C. Canada.
33-41

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК в Шенандорі, Па.

Капітал \$100.000.00
Надвхиска 150.000.00
Нерозділені зиски 22.437.34
Депозити окол. 1.000.000.00

Банк сей має найбільшу надвхиску зі всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переходує в ним свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудни.
Принймає вклади від долара почашки.
Хто хоче, аби его гроші приносили проєнт, нехай їх вложити до Першого Народного Банку в Шенандов, Па.

Frank Posluszny

Готельний
Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carson St.
PITTSBURGH, PA.

PIERCE ROBERTS, M. D

Година урядові: 7—9 рано, 1—3 пополудни і 7—9 вечер.
20 Dec. 07
25 E. Coal St., Shenandoah, Pa

ТАНІ ШИФКАРТИ.

Шифкарта з Нью Йорку до Кранова лиш 15 долларів.
Хто має за мало грошей а хотіть би дістати ся до рідного краю, нехай залучить марну за 2 центи і пише до:
T. HRYCEY & CO.
24 Belmont Ave.,
Newark, N. J.
Тут можете залагодити таном справи військові, процесові і спадкові.
35-47

ЧИТАЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

Спис книжок, які продаємо:

* Америка.....15 ц.	Народни' рух австро-угор-
* Ангел та пустельник і т. і. 15 ц.	ских Русинів.....15 ц.
* Біблія Велика.....2 дол.	Новий Завіт.....4 дол.
* Борба клас і чому робітники	Образки і загадки.....10 ц.
організують ся.....15 ц.	Оповідання.....15 ц.
* В Старім і Новім краю.....25 ц.	Оповід. про заздрих богів 10 ц.
* Гріхи мільонерів і т. п. 7 15 ц.	Пестрі звуки.....75 ц.
* Дешо з історії православної	Про відступників від рос. пра-
місії в Америці.....10 ц.	вославля.....10 ц.
* Дешо про зв'ярята.....30 ц.	* Про нутро землі.....25 ц.
* Дві левади і т. п. С. 5.....15 ц.	Підземні скарби.....25 ц.
* Дорога любови, то Божа	Покуса.....10 ц.
дорога С. 6.....15 ц.	Псалтир.....10 ц.
* Драгоманів.....15 ц.	Розмова Поляка, з Русином 10 ц.
* Емігрант.....15 ц.	Руско-англійський словар. 20 ц.
* Журавлі.....10 ц.	* Релігійні вірованя старин-
* Житє Ісуса Христа.....1.50 дол.	них народів.....20 ц.
* Житє, зарібки, організації	Смерть.....10 ц.
і т. п. в Спол. Державах.....15 ц.	* Стародавні казки та опові-
За красою.....1 дол.	дання.....15 ц.
Земельне питанє.....15 ц.	* Степові люде.....15 ц.
* Зуб за зуб.....10 ц.	* Страйк.....20 ц.
* Казки про Жидів.....15 ц.	* Стріляй на смерть, робіт-
* Історія Руси з обра.....10 ц.	нич драма.....15 ц.
* Капітал і праця.....15 ц.	Унія в Америці.....20 ц.
* Книжка Рахункова.....50 ц.	* Хто з чого живе.....15 ц.
* Марія.....10 ц.	* Як то є люди на землі з
* Многогрудальний народ.	20 образками.....50 ц.
огляд історії українського	* Як мужик ходив до царя
народу.....20 ц.	правди шукати.....15 ц.
* Ч. ернені Грішник.....20 ц.	* Через кордон.....15 ц.

Пишіть на адрес:

Swooda, 184 Hudson St., New York

The OLIVER Typewriter
МАШИНА ДО ПИСАНЯ
З ВИДНИМ ПИСЬМОМ.
Найліпша кляватура. Нагоро-
джена. всюди. Каталог да-
ром. Пишіть по ню на адрес:
THE OLIVER TYPEWRITER CO.
310 Broadway, New York, N. Y.

Перший Руский Банк
КАНЦЕЛЯРІЯ
Рільно-
Ютаріяльна
ПЕТРА ІШЕВЧИКА
— В —
NIAGARA FALLS, N. Y.

Висилна гроший на цілу кулю земку під гваранцією. Гроші вістануть виплачені вайдальше до 14 днів.

Спродана шифнарт на всі корабельні ліній.
Залагоджене справ військових.
Виравляю повновласти, контракти купна і продажі.

Продама лотів, домів і фарм в Злучених Державах і Канаді на добрих у-
слівних. Лоти від 150 до 2000 долларів.
Брати Русини! Не будьте лакоми на дурнички і дарунки ріжних прої-
дисьвітів агентів, що обіцяють вам горі долини а ви за тоє мусите нераз до-
рого заплатити. Удавайтесь в кожній справі до чоловіка, чесного, що прова-
дить свій інтерес вже більше 12 літ.

Філії Канцелярії: Box 164 Yatesboro Pa.; Box 96 Connerville,
O.; 3827—4th Ave. Altoona, Pa.; 9 Rushton Place Waterbury, Conn.

Всі листи адресуйте там:
PETER SZEWCZYK, 1223 E. FALLS ST.,
NIAGARA FALLS, N. Y.

ВИЛЧЕНИХ -- 5789 -- ВИЛЧЕНИХ

число то єсть найлутшим доказом успішного ліченя наших шестти слабних лікарів на слідуєчі болізни:

катар жолудка, камелі, роастрій нервовий, вади серцеві, маларія, блідниця, запалєне легкис, хронічні болізни жолудка, ревматизм, біль голови, брак апетиту, випаданє волося, біль горла, глухота, запалєне нирок, спухлики, раки, біль ушай, геморойді, онанізм, сифіліс і інші секретні болізни, як у мужця, так і у жєнщини. — Наші лікарі лічать всі ті болізни своєю спе-
ціальною методою і спеціальними ліками. — Кождий з Вас чуєть ся сла-
бим на одну з вісьме виміненых болізнах нехай явить ся лично, або ошисе
нам як найдокладнійше до руски своєю слабість і если ми по збаванню її
підоймємось лічити болізни устунити, тому що досі ніхто з шукаючых у нас
помочи не завів ся, а число 5789 вилчених єсть найлутшою гваранцією, що
Ви будете вилчені, если наші лікарі підоймуть ся Вас лічити. Тому не
тратьте тяжко зароблєних грошей на недоучених, або несвістних лікарів,
образованє лікарске і довголітну практику на загранячних клініках, де
ти хороби докладно вивчєні і знають як погугнати в кожнім случаю
болізни. — Стаменть ся всі ті, котрі до того часу віддавали свій грїш нуж-
деним лікарям і звернїть ся до нас, щоб пересвідчитись о правді слів
наших. — Наші ліка віддають вже по пяти днях нечувані успіхи, чого най-
лутшим доказом єсть подия вилчених, котрі жадаючому даємо до перечтання.
Пишіть по нашу книгу: „ПРАКТИЧНИЙ ЛІКАРСЬКИЙ ПОРАДНИК“,
котру одержите безплатно.

AMERICA EUROPE CO. 161 COLUMBUS AVE.
NEW YORK.
Офіс відчинений від 9 до 12 рано і від 2 до 6 вечер, в неділю
від 9 до 12 рано.

ПРОДАЮ І КУПУЮ ФАРМИ
ЛОТИ І КАТИ.

Най би ти був хоч де, то я ти можу продати і купити. Лоти мож купити в добрім положеню ще тано: всего \$20 готівки а решту на легкий виплат. Заробок певний, бо місто ще лиш ся зачинає будувати.

Хто їде до Едмонтону то най шукає мене на адрес котрий я подаю а на стацію не ходжу і най уважає аби го хто не здурав бо є їх досить, поруски знає хоть хто.

G. Krikevsky,
223 Hamilton Ave.,
Edmonton, Alta, Canada.

Всякого Рода Справи
можете залагодити тільки через одну
Руско-Народну Канцелярію
в Виніпегу.

Пишіть або удавайте ся лично на адресу:

RUSKA KANCELARYJA:
Room 4, 666 1/2 Main St., Winnipeg, Man., Canada.
Телефон 7284.

ТОВАРИСТВО
торгівельно-промислове
„СОКІЛЬСКИЙ БАЗАР“

столаришене зареєстроване з обмеженою порукою у ЛЬВОВІ.

Продає гудульські річі як топірні від 5—30 к., ножі по 2 к., тарелі від 15—100 к. Вишивані сорочки по 12, 14 і 16 к., краватки по 4 к., гердани по 3, 4 і 5 к., пояси з пацюрків від 8—30 к. Українські переписні листки по 10 с.

Все те можна спроводити в Сокильського Базару у Львові за надісланним папером готівки.

Русини! приступайте в члени Сокильського Базару не забувайте про старий край. Удлі члена відкосять 25 к. виписов 2 к. Складайте також у нас гроші на ощадність. Ми платимо процент від них 4 і пів проц.

Русини—Американці! Нулуйте, щадіть і записуйте ся до Сокильського Базару.
Дирекція Товариства „Сокильський Базар“ у Львові
А. Будзиновський
31—40 Д. Нучина

Стефан Рябець

має у себе найліпші напитки, цигари і папери. Має також добре зарпяджену гіросерню.
СПРОБУЙТЕ!
Mahanoy Plane, Pa.

K. G. CIEŚLAK,
ФОТОГРАФ.

Ся хочете а малої фотографії зробити великий портрет, то припішіть мені малу фотографію, а я Вам в неї зроблю таку велику як лиш хочете.

2737 PENN. AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

THE FIRST
NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93.000.00. Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк в Скулкел Кавіті.

Проводить загальний банківський бізнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частин світа. Позичає гроші на реальності. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідніх 5 літ і вносять тепер около \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі: від 8 ої до 10 ої год. рано, від 2 ої до 4 ої попол., від 7 ої до 10 ої вечер.
Old Phone 1269—B

HOWARD ALBERT,
Аптінар.

Продає всілякі ліки по найнижших цінах. Ліки Севери.
ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, пам'ятники.
Ріг Пайн і Марнет улиць,
ПОРТ НАРБОН, ПА.

ДОНТОР ШТАЙН.

Урадує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.
18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР ГРУЛЕР.

Застає его можна в офісі від 8 до 9 рано, 1 до 3 по полудні, 7 до 9 вечер.
30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.

Хочете
Поради, Інформації, Роботи?

Усе те дістанете безплатно

в Бюрі Славянського Іміграційного Тов.

Голоситесь лично на адресу:

SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY.

35 Broadway, 5th floor, New York City.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО КОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ

633 POWELL ST., VANCOUVER, B. C.

Призначило десяту часть доходу на народні ціли.

Ю. Сиротюк, менеджер. Мир. Сметчинин, секр.

Який сенс жити у поганім кліматі, коли можна жити у хорошім? Маєте на сім світі лиш кілька літ життя, чому не провести їх як найприємнійше? Пощо даремно бороти ся з природою? Ви є не поборете! Краще старайтесь поселити ся у країні, де пізнаєте, що таки ще варто жити у світі. Така країна є долина ріки Fraser у Бритійській—Колумбії.

ЦІНИ ЗЕМЛІ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ.

На лотах у місті Vancouver можна також заробити порядні гроші.

UKRAINIAN COLONIZATION BUREAU

P. O. Box 482, Vancouver, B. C.

ПЕРШИЙ РУСКО СЛОВЕНЬСКО-ПОЛЬСКИЙ
Банкир і Нотар публичний

затверджений через губернатора стейту виконує різні справи з помічю староруского нотаря і адвоката.

1) Виробляє повновасти, контракти купна і продажі, перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції і екстабуляції.

2) Справи військові як також увільнення від асентурунку, військової контролі і увільнення від вправ.

3) Продає Шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як рівнож в краю до Америки по цінах таких самих як продають гол. компанії.

4) Міняє гроші старокравів на американські а американські на краєві як рівнож пересилає гроші до всіх країв і держав світа, по цінах найтанших і все належито виконує і як найкорше.

5) Проводжу робітниче бюро, в котрім може як найбільше число робітників знайти роботу — так мушину як жінок.

Gabriel Dziadik, 130 Main St., Derby, Conn.

Оден з найбільших
броварів
в Америці.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАСВИЙ ОПО-
СІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по- Голова від него
коштує сего пива, ніколи не болять,
то иншого вже не боєсть здорове і
буде пити. поживне.

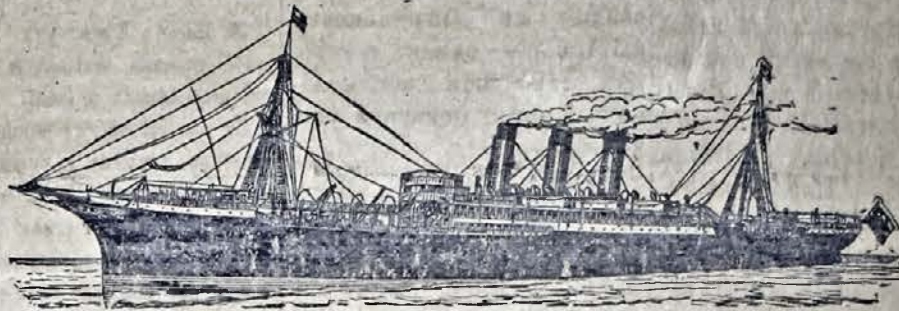
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПШОЮ ХВА-
ЛИТИ, ВО ДОБРЕ САМО ЗА
СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4834.

БАНК РУСКИХ ЕМИГРАНТІВ

Зайнкорпорований в Стейті Нью Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує спідуючі справи:

1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найкорше.

2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.

3) Виробляє повновасти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокравими властями при помочи звисних старокравих нотарів і адвокатів.

4) Полагає справи військові, як: увільнення від асентурунку, військової контролі, увільнення від вправ і т. п.

5) Вираляє нашіпорти для ситизенів виїжджаючих до краю.

6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерті, невинпачення пейди і в других правних американських справах.

7) Міняє гроші — старокравів на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Крім сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів видає гроші на процент до американських і краєвих банків.

Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Русский Народний Еміграційний Дім в Америці.

З поважанем

Дирекція: Т. Дзядик предс.. А. Савка місто-предс.. Х. Курчів кас., С. Ядловський секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Вироб брацкі, маші, машини, апарати, хоругви, уніформи. Ціни і проби вислає даром.
Можете писати до нас по руски, словенски або польски.
R. H. MORGAN, 43 N. Main St., Shenandoah, Pa.

MERCHANTS
NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.

Депозити вище пів міліона долларів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередню контролю тогож уряду.

Є се одиникий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яким міститься пошта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них проценти. Банк сей виплачує що року тисячі долларів проценту своїм коштумерам, котрі мають в нім свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank на розі улиць Мейн і Лойд, Shenandoah Pa.

РЗНЛАД ІЗДИ ШИФІВ.

Відход, з Нью Йорку.	День.	Корабель називає ся.	Іде до порту.	Коштує через воду.
Oct. 1	Зівтор.	Kaiser Wilhelm II.	Bremen	\$33.00
2	Серєда	Arkonia	Rotterdam	20.00
3	Четв.	Friedrich der Grosse	Bremen	21.00
4	Субота	Kronland	Antwerpen	33.00
5	Вівтор.	Kronprinz Wilhelm	Bremen	21.00
6	Серєда	Petersburg	Rotterdam	20.00
7	Четв.	Goeben	Bremen	21.00
8	Субота	Zeeland	Antwerpen	33.00
9	Вівтор.	Kronprinzessin Cecilie	Bremen	33.00
10	Серєда	Postdam	Rotterdam	33.00
11	Четв.	Korea	Rotterdam	20.00
12	Субота	Main	Bremen	21.00
13	Вівтор.	Finland	Antwerpen	33.00
14	Серєда	Kaiser Wilhelm der Grosse	Bremen	33.00
15	Четв.	Smolensk	Rotterdam	30.00
16	Субота	Barbarossa	Bremen	21.00
17	Вівтор.	Vaterlad	Antwerpen	33.00
18	Серєда	Kaiser Wilhelm II.	Bremen	33.00
19	Четв.	Estonia	Rotterdam	20.00
20	Субота	Grosser Kurfuerst	Bremen	41.00

Пропшу собі запам'ятати, що ціни майже кожного тижня міняють ся, себто можуть бути дешевші або дорожші.

Хто їде до краю, а хоче щоби ми ему показали праву дорогу і завели его аж до ліжка на шифі нехай удає ся до „Свободи“ під таким адресом:

R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

Хто хоче спроводити в краю брата, сестру або кого знакового, нехай пришле нам належитість:

За колю з Кракова до води \$5.00.
За шифкарту через воду \$31.50.
Разом \$36.50.

Пспішний шиф коштує \$7.00 дорожше. Се є ціна найліпших шифів поспішних, що їдуть 7 день через воду. Дальше треба нам подати:

1) Імя і назвиско ідучого і докладний его адрес.
2) Кілько ліг має, як також докладний адрес бу-пуючого.

Діти від 1 — 12 років платять половину шифкарти Діти менше року \$5.00 в краю, а \$2.00 до краю.